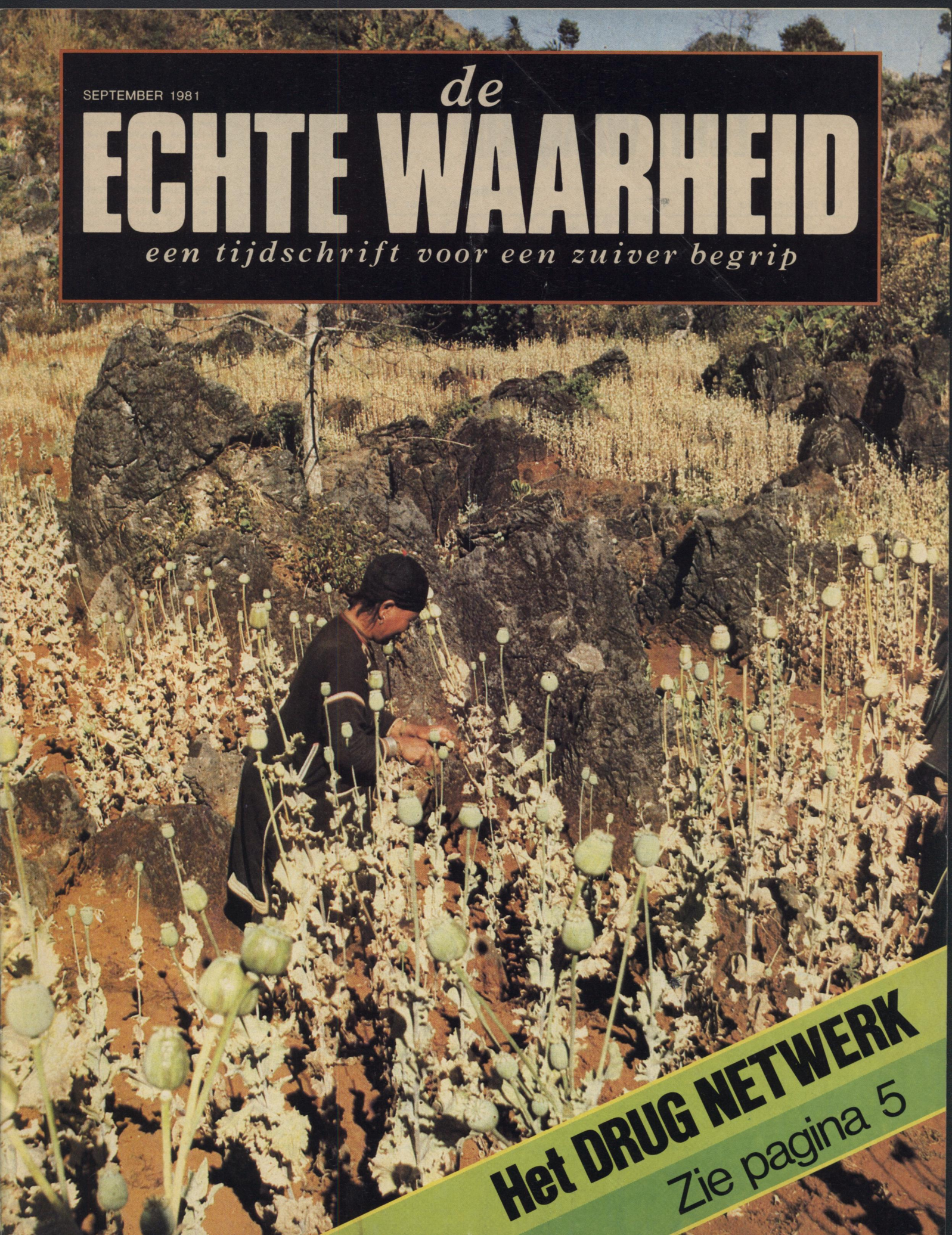

SEPTEMBER 1981

de

ECHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

Het DRUG NETWERK
Zie pagina 5

de ECHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

14e jaargang No. 8

september 1981

ARTIKELLEN

Het nieuwe Chili	2
De Westerse mogendheden en de drughandel	5
Stress hoeft geen probleem te worden	7
Een nieuwe kijk op seks buiten het huwelijk	11
Er dient snel een einde te komen aan de plundering van 's werelds bossen	15
Het moderne christendom door de ogen van Christus	19

RUBRIEKEN

Persoonlijk van de hoofdredacteur	1
Van onze lezers	13

BIJ ONZE OMSLAG

Oogsten in Azië's Gouden Driehoek. Een vrouw in de klederdracht van dit ruwe bergland haalt de oogst binnen. Het dikke sap (dat wordt verkregen door de bast van de onrijpe vrucht van de opiumpapaver open te snijden) zal naar de fabrieken in de Westerse wereld worden getransporteerd. Vervolgens zullen krachtige derivaten clandestien hun weg vinden naar de drugmarkten over de gehele wereld.

Omslagfoto: John Launois — Black Star

Gelieve uw correspondentie en abonnementsaanvragen te richten aan:

AMBASSADOR COLLEGE
Postbus 333
3500 AH Utrecht
(Nederland)

Ons telefoonnummer is: 030-317117

BELANGRIJK: Opgave van adreswijziging gaarne zo spoedig mogelijk. Indien mogelijk oud adresstrookje insluiten a.u.b.

Voor *The Plain Truth* schrijf naar:

• Europa, India, Afrika: P.O. Box 111, St. Albans, Engeland AL2 2EG

- Verenigde Staten: 300 W. Green Street, Pasadena California 91123
- Canada: P.O. Box 44, Station A, Vancouver, B.C. V6C 2M2
- Australië en Zuidoost-Azië: P.O. Box 202, Burleigh Heads, Qld. 4220, Australia
- Nieuw-Zeeland: P.O. Box 2709, Auckland 1
- Zuid-Afrika: P.O. Box 1060, Johannesburg
- Filippijnen: P.O. Box 1111, M.C.C., Makati, Metro Manila 3117
- Latijns-Amerika: P.O. Box 5-595, Mexico 5, D.F.-Mexico
- Caribisch gebied: P.O. Box 6063, San Juan, Puerto Rico 00936

GEEN ABONNEMENTSPRIJS:

De Echte Waarheid wordt geheel gratis uitgegeven. Dit wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van onze lezers en van hen die vrijwillig medewerkers zijn geworden in dit wereldomvattende werk. *De Echte Waarheid* streeft geen winstbejag na, neemt geen commerciële advertenties aan en heeft niets te koop. Bijdragen worden dankbaar aanvaard.

België: Postrek.: No. 000-0157667-42 N+; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Antwerpen, No. 721 5205043 14. **Nederland:** Postgiro No. 1954800; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Utrecht, No. 555013340. Voor beide landen ten name van Stichting Ambassador College, Postbus 333, 3500 AH Utrecht (Nederland).

Het Engelstalige moedertijdschrift *The Plain Truth* wordt maandelijks uitgegeven door Ambassador College, Pasadena, Californië. De Nederlandse editie wordt uitgegeven te St. Albans, Engeland. © 1981 Ambassador College (U.K.) Ltd. Alle rechten voorbehouden. PRINTED IN ENGLAND BY AMBASSADOR PRESS, ST. ALBANS

Oprichter en algemeen hoofdredacteur:
HERBERT W. ARMSTRONG

Hoofdredacteur:
Herman L. Hoeh

Eindredactie en vormgeving:
Dexter H. Faulkner

Adjunct-hoofdredacteur:
Raymond F. McNair

Nieuwsbureau:
Gene H. Hogberg

Redacteuren:
Jeff Calkins, Roderick C. Meredith, Donald D. Schroeder, Clayton Steep, Keith Stump

Assistent-redacteuren:
Sheila Graham, Norman L. Shoaf

Vaste medewerkers:
Dibar Apartian, Robert Boraker, John Halford, Selmer L. Hegvold, Kenneth C. Herrmann, Harold Jackson, Rod Matthews, Leroy Neff, Richard Paige, Richard J. Rice, John R. Schroeder, Richard H. Sedliacik, Michael A. Snyder

Kopijredacteur:
Peter Moore

Redactie-assistenten:
Charlene Bentley, Debbie Burbach, Betty Foglesong, Werner Jebens, Suzie Kelenske, Janice Roemer, Jeff Zhorne

Vormgeving:
Randall Cole, Phil Gray, Greg Sandilands, Minette Smith

Fotoarchief:
Hal Finch

Fotoredactie:
Hoofd fotografische verzorging: Warren Watson; *Medewerkers:* Charles Buschmann, Alfred Hennig, Roland Rees, Scott Smith, Kim Stone

Uitgeverij:
Hoofd productie: Roger G. Lippross; *Distributie:* Boyd Leeson; *Productie:* Ron Taylor; *Eindcoördinator uitgeverij:* Syd Attenborough; *Coördinator internationale edities:* Val Brown; *Distributie losse nummers:* John LaBissoniere

Financieel beleid:
Leroy Neff

Internationale edities:
Duits: John B. Karlson; *Engels:* John R. Schroeder; *Frans:* Dibar Apartian; *Nederlands:* Bram de Bree; *Spaans:* Don Walls

Kantoren:
Duits: John B. Karlson; *Engels:* John R. Schroeder; *Frans:* Dibar Apartian; *Nederlands:* Bram de Bree; *Spaans:* Don Walls

Persoonlijk van...

Houd uw blik op het doel gericht

Ik heb het boekje *De zeven regels voor succes* geschreven. Deze regels zijn inderdaad zeven regels voor het *leven*. De meeste mensen kennen ze niet of passen zelfs niet één ervan toe.

Regel no. 1 is *het juiste doel* te hebben. Dat doel houdt in de *zin* van uw leven te beseffen — de reden waarom God u geboren liet worden — de reden waarom u ademhaalt en bestaat — het doel van uw leven, en *hoe* u moet leven om het te bereiken.

Dat *einddoel* — de intentie die God had toen Hij de adem des levens in u blies — is dat u uit God geboren wordt, om samen met Hem de glorie van de schepping te delen, zijn goddelijke natuur te beërven, om als Hij te zijn — tot stand te brengen wat Hij tot stand brengt, om te genieten waarvan Hij geniet: van vrede, geluk, vreugde, van schitterende glorie tijdens eeuwigdurend leven.

Geen enkel ander doel kan zo groot zijn.

Maar kijk eens naar wat *u, nu*, bent. Een hoopje materie, bij elkaar gevoegd als een machine. Uw huidige bestaan moet constant in stand worden gehouden. Ongeveer iedere twee à drie seconden moet u lucht in uw longen ademen. U moet gemiddeld driemaal per dag voedsel tot u nemen. U moet erop toezien dat de onzuiverheden uit het voedsel worden verwijderd en u moet uw lichaam baden en reinigen. Om te blijven bestaan moet u uw fysieke gestel voortdurend onderhouden — en zelfs dan nog wordt u iedere dag en ieder jaar ouder en zwakker — en het meest onwrikbare feit van dit bestaan dat wij „leven” noemen is dat dit machinale proces bezig is af te lopen — *u zult doodgaan*.

Het komt er in feite op neer dat we eenvoudig moeten blijven doorgaan fysiek leven in ons zelf te pompen — dagelijks — om te blijven bestaan — om het bewustzijn te laten voortduren.

Desalniettemin blijven de meeste mensen dag in dag

uit, jaar in jaar uit bezig dat bestaan in zich te pompen *zonder enig ander doel* dan om te proberen een comfortabel leventje zonder pijn te hebben, en om de vijf zintuigen te behagen — en zij houden zich slechts bezig met de voorbijgaande fysieke en materiële dingen van het ogenblik — dingen die niet duurzaam zijn.

Tenzij Gods eigen karakter in uw verstand en in uw leven wordt gevormd en ontwikkeld, om de menselijke natuur die daar nu is te vervangen, zult u uw einddoel hebben gemist. Het is Gods bedoeling om in u, gedurende deze ervaring die wij fysiek leven noemen, een nieuw en volmaakt karakter te *scheppen*, zodat u eeuwig leven kan worden gegeven.

Dat karakter wordt ontwikkeld door instructies van de Schepper zelf. Instructies aangaande de ware kennis: kennis van Gods bedoeling met u; kennis van en over God; en kennis over hoe te leven. Jezus Christus zei dat u feitelijk moet leven door de woorden van de bijbel. Deze is uw gids voor het leven — uw instructieboek dat de Maker meegaf om u te instrueren *hoe* het mechanisme dat *u* in feite bent bediend moet worden.

Bovendien moet u zijn Woord bestuderen om erdoor gecorrigeerd en terechtgewezen te worden. U moet de bijbel bestuderen om geïnstrueerd te worden in de wegen van Gods rechtvaardigheid — *zijn levenswijze*. En vervolgens moet u zich overgeven om aldus te leven!

Dit soort christelijk leven — de enige soort die waarlijk christelijk *is* — vereist, zoals de bijbel bij herhaling benadrukt, vurige *ijver*. U moet u erop concentreren. Het vereist de uiterste toewijding. Het vereist volkomen *ernst*.

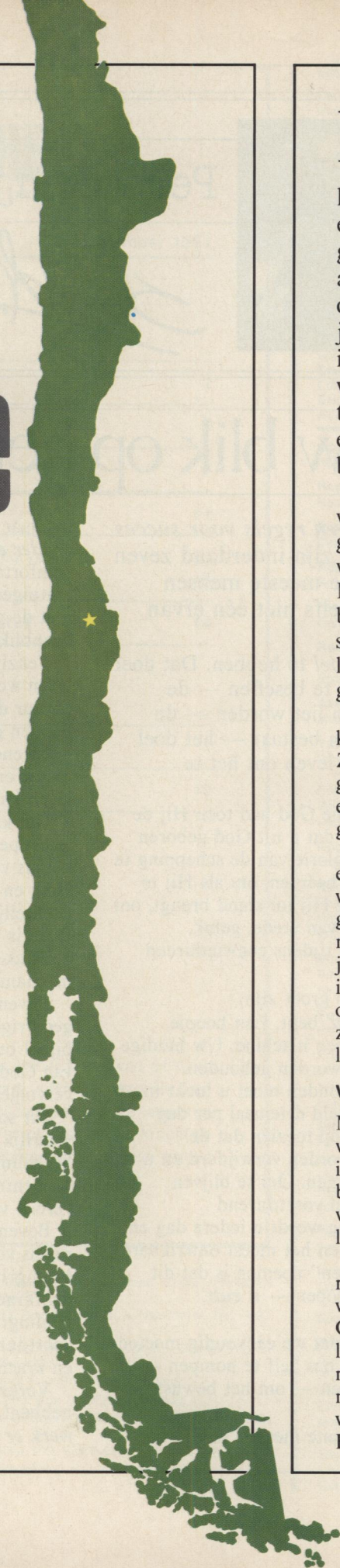
Bovendien vereist het de toepassing van de andere zes regels voor succes: onderwijs, waarbij de bijbel het belangrijkste leerboek is; een goede fysieke gezondheid; drijfkracht, of doelgerichte ijver en inspanning; vindingrijkheid; vasthoudendheid — volharding; en een voortdurend contact met God evenals zijn leiding, hulp en kracht.

Vergeet niet wat een fantastisch einddoel wij voor ons hebben! Maak er uw allerhoogste levensroeping van, en *werk er hard aan!* □

Het nieuwe CHILI

door Gene H. Hogberg

*Dit is het
verbazingwekkende
relaas van een natie die
zich vernieuwde — en
daarmede een lichtpunt
vormt in een wereld vol
rumoer. Het bevat uiterst
belangrijke lessen in
overheidsbeleid die ook u
dient te kennen.*

De statistieken zijn inderdaad indrukwekkend voor een ontwikkelingsland: een snel opbloeiende economie met een gemiddelde groei van 8% in elk van de afgelopen vier jaar; een inflatie die eens meer dan 700% per jaar bedroeg en die nu gedaald is tot 30% om nog steeds verder te dalen; een evenwichtige nationale begroting, plus een jaarlijks overschot op de betalingsbalans.

In onze huidige tumultueuze wereld schijnt het hierboven geschetste economische recept welhaast te mooi om waar te zijn. Maar het is een feit dat Chili bezig is een van de meest spectaculaire gedaanteverwisselingen te ondergaan die de geschiedenis kent.

Een ambtenaar van het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken moest toegeven dat het huidige Chili „een schoolvoorbeeld van een gezond economisch beleid” vertegenwoordigt.

Maar de economie vormt slechts een deel van dit „Assepoester verhaal”. Chili's succes is mogelijk geworden doordat zijn burgers momenteel in tegenstelling tot acht jaar geleden, voor het overgrote deel in vrede met elkaar leven. De oorzaak hiervan is een standvastige zij het niet steeds gewaardeerde leiding.

Verdraaid beeld overheerst

Misschien bestaat er nergens ter wereld een groter contrast tussen het imago van een land — in het bijzonder zoals het in de wereldpers wordt afgeschilderd — en de werkelijkheid ter plaatse.

Op grond van zijn militaire regering en de tijdelijke opschorting van een democratisch bestuur, wordt Chili veelal afgeschilderd als een land met een repressieve, fascistoïde regering die de persoonlijke vrijheid meedogenloos onderdrukt. Niets is verder van de waarheid verwijderd. Elke bezoeker die onbevooroordeeld

naar Chili komt en tevergeefs naar soldaten en tanks speurt, komt al gauw tot de conclusie dat het land geen intimiderende „politiestaat” is.

De kwestie is dat maar weinig mensen de moeite hebben genomen de beproevingen te begrijpen waaraan het Chileense volk in het recente verleden was blootgesteld. Nog minder mensen brengen waardering op voor de enorme inspanningen die het land zich getroost om nieuwe denkpatronen te ontwikkelen, opdat de burgers niet opnieuw ten prooi zullen vallen aan de politieke demagogie van het verleden.

Centraal in Chili's herleving staat een experiment om zowel de huidige als de toekomstige generaties *eerst* te laten nadenken over wat het beste voor het land als geheel is, in plaats van zich in de eerste plaats met hun eigen kleine belangetjes bezig te houden.

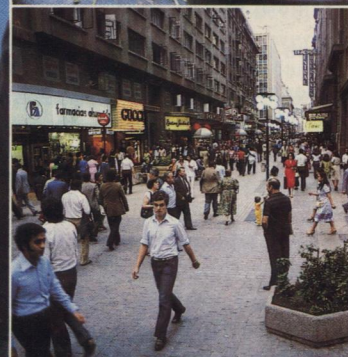
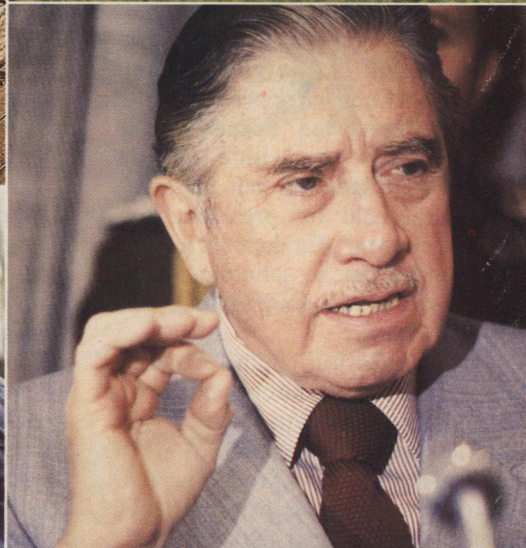
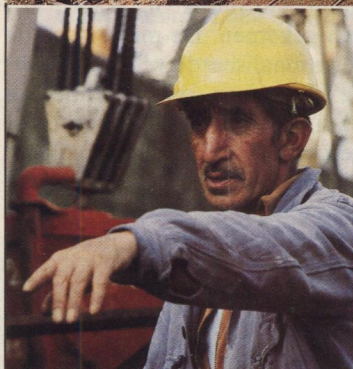
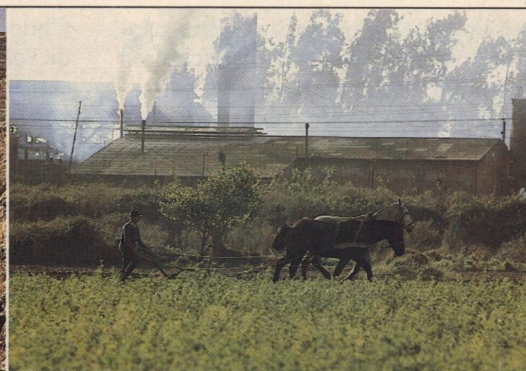
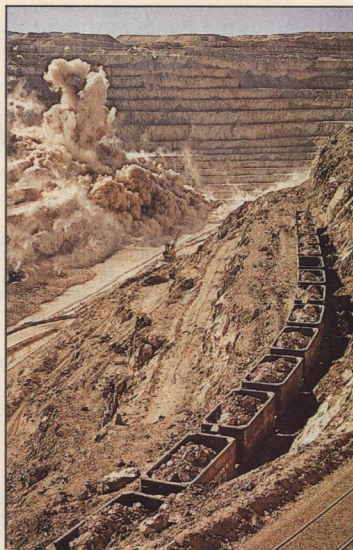
De gok van het marxisme

In een werelddeel dat bij voortdurend verscheurd wordt door revoluties, onderdrukkende dictaturen en nimmer aflatend politiek geweld had Chili zich verhoudingsgewijs lange tijd in democratische rust mogen verheugen. Maar nog geen tien jaar geleden werd de zwakke republiek bijna vernietigd door interne verdeeldheid, die door ondermijnende krachten van buitenaf werd aangevoerd.

Bij de presidentiële verkiezingen van 1970 kwam een marxist, Salvador Allende Gossens, als overwinnaar in een drievoudige race naar voren. Allende, die nauwelijks 36% van de stemmen kreeg, was voorstander van

CHILI — van links boven met de wijzers van de klok mee: Kopermijn in Chuquicamata; industrie en landbouw naast elkaar; Chili's president Augusto Pinochet; markt; winkelstraat in Santiago; een huaso (cowboy) in het gebied van Patagonië; de haven van Valparaiso; een dokwerker in Puerto Montt.

Van links boven met de wijzers van de klok mee: Bruno Barbey — Magnum; Raymond Depardon — Liaison; Villa Lobos — Liaison; Larrain — Magnum; Jonathan Wright — Liaison; Jonathan Wright — Liaison; Gene Hogberg — PT; Jonathan Wright — Liaison.

een linkse „Volksfront“-coalitie, aan-gevoerd door de socialistische en communistische partijen.

Hoewel Allende niet over een daartoe strekkend mandaat beschikte, lanceerde hij een bijzonder onpopulair programma van versnelde en verder strekkende nationalisatie van industrie en landbouw.

De fundamenten van Allende's politiek waren echter reeds door vorige regeringen gelegd. De huidige Chileense leiders leggen er de nadruk op dat *het politieke wanbestuur in de drie decennia voorafgaande aan 1970 verantwoordelijk was voor* de droevige stand van zaken die er tenslotte zelfs toe leidde dat de vertegenwoordiger van een marxistische minderheid tot president kon worden gekozen. „En daaraan zijn de oude politici net zo schuldig als de marxisten”, aldus een zagsman van het kabinet.

Dat wanbestuur manifesteerde zich in het bijzonder onder de christen-democratische regering van Eduardo Frei die van 1964 tot 1970 aan het roer stond. Frei's radicale hervormingspolitiek ergerde niet alleen de gevestigde zakenwereld, maar, wat niet minder belangrijk was, vervreemde bovendien een groot deel van Chili's geduchte, in de 20e eeuw sterk gegroeide middenstand.

Het waren de middenstanders, niet de rijken (van wie er maar heel weinig zijn in Chili) die het het zwaarst te verduren hadden onder economische hervormingen die eenvoudig niet werkten. Met het gevolg dat de economie van het land 40 jaar lang stagneerde.

In plaats van de in het verleden gevoerde politiek om te keren, voerde Allende haar tot nieuwe en totalitaire uitersten — met desastreuze gevolgen. In feite bleek Allende's regime het traditionele extra strootje te zijn dat Chili de rug brak.

Chaos en „keukenopstanden”

Tijdens die woelige 1000 dagen van Allende's met obstakels bezaaide „weg naar het socialisme”, nam de polarisatie tussen de regeringsaanhangers en haar heftige tegenstanders voortdurend toe — en de laatste vormden duidelijk de meerderheid van Chili's toen tien miljoen mensen tellende bevolking.

Tegen de zomer van 1973 was de

Chileense economie hard op weg naar de volledige ineenstorting. Er woedde een inflatie van meer dan 400% per jaar. De buitenlandse reserves die 345 miljoen Amerikaanse dollars bedroegen toen Allende het bewind aanvaardde, waren weggesmolten. In plaats daarvan schoten de buitenlandse schulden de hoogte in.

De landbouwproductie vloog omhoog als gevolg van de voortschrijdende onteigening van privé-bedrijven, die vaak gewapenderhand werden afgedwongen door extremistische burgerwachten, wier illegale activiteiten door de regering door de vingers werden gezien, zo niet, goedgekeurd.

Handel en industrie waren tot stilstand gekomen. De meeste van de 500 genationaliseerde of „geïnterveneerde” bedrijven, om de Chileense uitdrukking te gebruiken, leden reusachtige verliezen. (Bij zijn pogingen zijn doel van volledige staatscontrole en staatsmacht te verwezenlijken, had Allende van lacunes in de wet gebruik gemaakt om decreten uit te vaardigen om de particuliere industrie over te nemen.)

De privé-sector — intussen tot niet meer dan een kwart van de omvang van de totale economie gereduceerd — werd door regeringsdicten verlamd. Veel bedrijven sloten liever de poorten dan in de rode cijfers te moeten werken.

Onder die economische spanningen bezweek het weefsel van de Chileense samenleving. Politieke moorden, sabotage, straatgevechten tussen linksen en rechtsen — ze waren aan de orde van de dag.

Rijen voor „op de bon” verkochte levensmiddelen — een onbekend verschijnsel voordat Allende aan de macht kwam — werden langer naarmate de landbouwproductie geleidelijk tot staan kwam. De toestand werd nog erger toen de vrachtwagenchauffeurs in het hele land gingen staken. De zwarte markt floreerde.

De huisvrouwen van Santiago, door de economische schaarste in woede ontstoken, zetten periodieke „keukenrevoluties” op touw. Ergens in een buurt klonk een signaal, en het duurde niet lang of het geluid van lepels op lege pannen vulde de stad in een claxonachtig protest.

Internationaal was Chili gevaarlijk

naar het communistische kamp aan het afglijden. Aanvankelijk beoordeelden de Verenigde Staten het experiment van Allende met voorzichtig optimisme. In een poging hem ervan te weerhouden al te zeer naar links af te glijden, bood Washington hem aanvankelijk financiële steun aan.

Dit aanbod werd ingetrokken toen Allende zonder schadeloosstelling te betalen een aantal Amerikaanse kopermijnen onteigende, waarbij hij zijn ingreep verdedigde met de bewering dat de eigenaren al meer dan genoeg winst naar het buitenland hadden gesleept. De gespannen betrekkingen tussen Washington en Santiago die hiervan het gevolg waren, versterkten vervolgens de afhankelijkheid van de regering Allende van de Sovjet-Unie en Cuba.

De laatste dagen

Begin september 1973 zat Chili letterlijk zonder eten. Al twee maanden lang waren de kinderen niet naar school geweest omdat de onderwijzers en de werkers in de vervoersbedrijven staakten. Gewapende groeperingen in het land waren nog maar één haal aan de trekker verwijderd van het uitbreken van een burgeroorlog op leven en dood.

Het alarmerendst van alles was misschien wel het gerucht dat uiterst links, gesteund door een terroristenleger van 14.000 vreemdelingen (waaronder Cubanen en diverse Zuid-amerikaanse stadsguerrilla's) zich erop voorbereidde binnen een maand de macht volledig over te nemen. Meer dan 200 burgerlijke en militaire sleutelfiguren stonden naar men aannam op de nominatie om in het kader van het z.g. „Plan Z” te worden geëxecuteerd. (Later zouden reusachtige voorraden binnengesmokkelde wapens ontdekt worden, tot zelfs in twee presidentiële paleizen.)

In tegenstelling tot andere landen in Zuid-Amerika hadden de Chileense militairen een lange traditie van niet-betrokkenheid bij de politiek, en van onderworpenheid aan het burgerlijk gezag ontwikkeld. Zelfs hadden ze gevolg gegeven aan Allende's talrijke verzoeken om een einde te maken aan burgerlijke onrust.

Naarmate de zomer van 1973 zijn
(Zie verder pagina 25)

De Westerse mogendheden en de DRUGHANDEL

door Thurston Leon Sexton

Het hoe en waarom van de drugproblemen op deze wereld.

Chieng Mai, Thailand

In november 1980 kwamen te Chieng Mai in Thailand politiefunctarissen uit alle delen van de wereld bijeen. Gedelegeerden van Interpol bij het Thailands Bureau voor Controle op Narcotica waren ernstig verontrust door de onheilspellende vooruitzichten voor dit jaar — 1981 — als gevolg van de recordoogsten van opium in Zuid-oost-Azië's beruchte „Gouden Driehoek”.

Gunstige weersomstandigheden en een sterk uitgebreid areaal hebben dit jaar de misoogsten van de afgelopen twee jaar meer dan gecompenseerd. Er is meer dan 300 ton ruwe opium binnengehaald door de etnische bergstammen, die in de ruige bergstreken wonen, waar overal de kleurige rode en witte papavers bloeien.

Enorme hoeveelheden opium — en de derivaten daarvan, zoals morfine en heroïne — zijn nu reeds onderweg langs de verschillende smokkelroutes („connecties”) naar de grote

Michael Hardy — Woodfin Camp & Assoc.

ZOWEL WEST-AZIË (boven: Turkije) als de Gouden Driehoek in Oost-Azië zijn voornaamste bronnen voor de legale (medisch) en illegale handel in derivaten van de opiumpapaver.

bevolkingscentra van de wereld.

Alle instellingen en ambtenaren die de drugs bestrijden, zijn in het geweer geroepen om deze zeer ongewenste verergering van het drugprobleem te voorkomen. Een rapport van de Verenigde Naties, in februari jl. verschenen, komt tot de conclusie dat dit de gehele wereld omvattende probleem „nog nooit zo ernstig en gecompliceerd is geweest”.

De overheidsdiensten ter bestrijding van de narcotica — met name die in de rijke landen — zijn vooral bezorgd dat de recordoogsten in de Gouden Driehoek van dit jaar zullen leiden tot het weer opleven van sluimerende connecties. Het ontstaan van nieuwe connecties zou ertoe leiden dat de Gouden Driehoek wederom tot de voornaamste leverancier van heroïne voor de wereldmarkt wordt.

Vóór de Tweede Wereldoorlog waren de opiumprodukten van dit weinig bekende en schaars bevolkte hoekje van de wereld

voor de internationale drughandel nauwelijks van enige betekenis. Maar toen de opiumproductie in dit gebied ten tijde van de oorlog in Vietnam opeens een ongekende omvang aannam, verwierf de Gouden Driehoek zich de twijfelachtige eer van 's werelds voornaamste leverancier van illegale opium (en zijn levensgevaarlijke kinderen morfine en heroïne).

Hoe was het mogelijk dat dit ruwe bergland — een driehoek gevormd door de staten Thailand, Laos en Birma — zich tot zo'n voornaam centrum van opiumproductie kon ontwikkelen? Wie was daarvoor verantwoordelijk? Vreemd als het moge klinken: het zijn juist de regeringen van de Westerse landen — gemotiveerd door de zelfzuchtige houding die we de weg van *nemen* noemen, dit in tegenstelling tot de weg van *geven* — die de historische verantwoordelijkheid dragen voor de zeer schadelijke toename van de verbouw van opiumpapavers in Azië.

Engeland gaat planten

In 1600 werd de Britse Oostindische Compagnie opgericht met de bedoeling de handelsbetrekkingen met het Verre Oosten uit te breiden.

De daarop volgende drie eeuwen werd dit streven met veel energie voortgezet. De vastberaden koopvaarders van deze O.I.C. bevochten zich vooral toegang tot de uiterst lucratieve markten van de Oriënt, daarbij op de voet gevolgd door de legers van het zich steeds meer uitbreidende Brits koloniaal imperium.

China met zijn ontzaglijke miljoenenbevolking had de grootste aantrekkingskracht. Niet alleen als afzetgebied voor de produkten van het steeds groeiende Britse rijk, doch vooral als producent van luxe goederen ter bevrediging van de schier niet te verzadigen behoeften van het groeiende handelsimperium, en dan vooral wat betrof dat zeer winstgevende produkt: thee.

Maar de Chinezen toonden bitter weinig belangstelling voor de produkten die de Britten hun te bieden hadden in ruil voor de fel begeerde thee.

In de eerste twee eeuwen van Groot-Brittannië's contact met China was de handelsbalans sterk in het nadeel van de Engelsen. Dat betekende een zware druk op de economie van het Imperium, aangezien het enige voor de Chinezen acceptabele ruilmiddel zilver was. Het was zelfs zo dat negen tiende van alle scheepsladingen voor Kanton uit ongemunt zilver bestond.

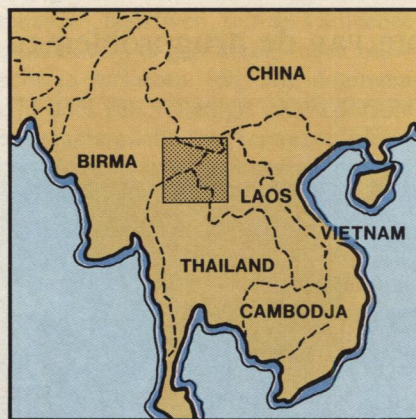
Aangespoord door de houding van *nemen*, zochten de Britten naar een middel om een eind te maken aan het

wegvloeien van Engels zilver in de schatkisten van keizerlijk China.

En men vond die oplossing in de vorm van een nog niet erg bekend handelsprodukt, dat uit India afkomstig was: opium.

Opium was voor China niet nieuw; reeds veel eerder hadden de Chinezen het gebruik van opium voor zuiver medische doeleinden als zeer nuttig leren kennen. Maar in de 17e eeuw hadden Hollandse kooplieden op Formosa hun het roken van dit bedwelmingsmiddel — vermengd met tabak — geleerd. Op den duur lieten de Chinezen de tabak weg en rookten ze alleen maar balletjes opium in speciaal daarvoor gemaakte pijpen.

In die tijd werd opium slechts in

DE GOUDEN DRIEHOEK — Bergstreek op de grens van vier naties (gearceerd gebied) met optimaal klimaat voor de verbouw van de opiumpapaver.

kleine hoeveelheden in bepaalde streken van China verbouwd; de Chinese bevolking werd dan ook voornamelijk bevoorrad door Portugese handelaren, die de opium uit India importeerden, de voornaamste producent van dit produkt. Nochtans bleef opium een betrekkelijk onbelangrijk handelsartikel, zelfs toen de Britten de kusten van India gingen beheersen, totdat het werd ontdekt als een middel om de moeilijkheden van de Britse handel met China op te lossen.

Het duurde niet lang of het Britse koloniale bestuur in India ging ertoe over de opiumhandel grondig te organiseren en stichtte een overheidsmonopolie dat de export krachtig bevorderde en daartoe nieuwe markten opende, voornamelijk in China.

Van dat moment af verving de

opium het zilver als ruilmiddel bij handelstransacties met de Chinezen. De zilverstroom van Engeland naar China werd gestopt en begon na het midden van de 19e eeuw zelfs in tegengestelde richting te vloeien.

Maar deze oplossing voor het tekort op de Britse betalingsbalans werd voor China tot een ware vloek. De opiumhandel werd zo winstgevend, dat ook anderen zich voor deze handel gingen interesseren. Terwijl de Britten produktie, transport en afzet van de Indische opium beheersten, hielden de Verenigde Staten een monopolie voor wat betrof de import van Turkse opium in China.

De toevloed van opium op een dergelijk grote, grondig georganiseerde schaal had een verwoestende uitwerking op de bevolking van China.

In het begin van de 19e eeuw gaven voornamelijk jongelui uit rijke Chinese families zich aan het gebruik van opium over. Maar toen de drug steeds gemakkelijker te verkrijgen werd, gebruikten lieden uit alle maatschappelijke kringen het. Mandarijnen, militairen, kooplieden, arbeiders, vrouwen en zelfs Tao-priesters grepen naar de opiumpijp. Steeds meer mensen uit de produktiesector werden tot opium schuiven verleid. Opium werd tot een steeds kwaadaardiger kanker van de toch al verziekte Chinese samenleving.

Terwijl de Britten openlijk de opiumhandel met China bevorderden, begon de Chinese regering een actie om het verbruik tegen te gaan. Reeds in 1729 had een keizerlijk edict de verkoop en het verbruik in eigen land verboden. In 1800 werd zelfs de import nadrukkelijk verboden. De Chinese Ch'ing-dynastie was echter te zwak om de naleving van de eigen verboden af te dwingen.

Het smokkelen van opium werd zo'n winstgevende zaak dat corrupte ambtenaren en handelaren zich daar begerig op wierpen.

De laatste maatregel van de keizer om een eind te maken aan de opiumstroom naar China en het wegvloeien van zilver uit het land, resulteerde in de beruchte „Opiumoorlog” van 1839 tot 1842.

De gevolgen van deze oorlog waren tweevoudig. Om te beginnen moesten de Chinezen de zegevieren-
(Zie verder pagina 22)

STRESS

hoeft geen probleem te worden

door Robert C. Boraker

U kunt de noodsignalen van gevaarlijk hoog opgelopen stress leren onderkennen, en erachter komen hoe u de kwade gevolgen kunt overwinnen.

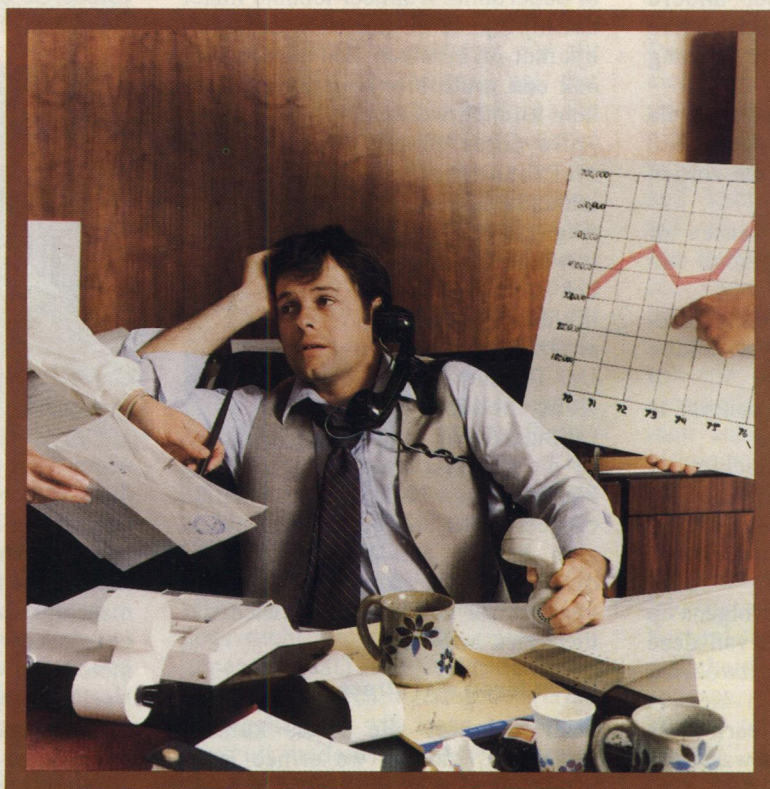
WIJ leven in een tijd van spanningen en bezorgdheid.

Die spanningstoestand — tegenwoordig algemeen met de Engelse benaming „stress” aangeduid — is geen nieuw verschijnsel in de menselijke ervaringswereld. Maar we leven tegenwoordig nu eenmaal in een uitzonderlijk snel bewegende wereld, waarin zich in elk facet van de samenleving snelle veranderingen voltrekken. De spanningen van het dagelijks leven in de twintigste eeuw stijgen voortdurend.

Iedereen krijgt met stress te maken. Het is een probleem dat ons allen aangaat.

Wat is stress?

Niet alle stress is verkeerd. Telkens wanneer het lichaam gedwongen wordt op een eraan gestelde eis te reageren, treedt een corresponderende, uit spanning en druk bestaande reactie op. Deze stress kan niet worden vermeden en zij blijft voor ons van levensbelang, hoe oud wij ook worden. Atleten bouwen vlak voor het begin van een hardlooptwistrijd spanning op. Uitvinders en kunstenaars zijn tot

Roland Rees—PT

hun grootste scheppingen gekomen in perioden van zware geestelijke druk. Bergbeklimmers hebben de hoogste toppen bereikt door hun lichaam tot de grens van hun uithoudingsvermogen te belasten.

Maar wanneer er niet op de juiste manier met stress wordt omgesprongen, heeft zij een schadelijke uitwerking op het lichaam. Deze destructieve stress is in feite een lichamelijke en/of geestelijke uitputtingstoestand.

Uit zijn normale doen gebracht door beslomeringen of overbelasting, reageert het lichaam met de een of andere vorm van lijden. De toch al lange lijst van geestelijke en lichamelijke kwalen die door stress worden verergerd, wordt nog voortdurend langer. Zij omvat maag- en darmzweren, te hoge bloeddruk, hartaandoeningen, geestelijke ineenstorting, migraine, suikerziekte, allergieën, ontstekingen van de dikke darm en diarree.

Stress kan hartaanvallen uitlokken en tot zenuwzinkingen of zelfmoord leiden. Daarom spreekt men wel van de „moordeenaar van de twintigste eeuw”. Recente onderzoeken schijnen zelfs te wijzen op een samenhang tussen stress en bepaalde vormen van kanker.

Het verband tussen geestelijke spanningen en lichamelijke gezondheid is uitvoerig beschreven in de medische tijdschriften. Emotionele spanningen die niet in toom gehouden worden, leiden zowel tot verhoogde spierspanning als tot biochemische veranderingen in het lichaam, en wel tot het punt waarop de

lichamelijke afweer tegen ziekten wordt aangetast. De onderzoekers zijn nu van mening dat stress de condities schept waarin ziekten houvast vinden.

Lijdt u aan stress?

Men is er zich niet altijd van bewust wanneer men onder stress staat. Zelfs wanneer men zich niet gespannen of geestelijk onder druk voelt, kan het lichaam toch onder de werking van stress lijden. Om vast te stellen of u aan stress lijdt, heeft dr. Frank Finnerty enkele jaren geleden een aantal vragen opgesteld die u uzelf kunt voorleggen:

- Brengen kleine problemen en teleurstellingen u helemaal van streek?

- Kunt u moeilijk met andere mensen opschieten, en hebben andere mensen het moeilijk in de omgang met u?

- Beleeft u geen genoeg aan de kleine pleziertjes van het leven?

- Kunt u zich niet van uw zorgen losmaken?

- Bent u bang voor mensen of voor situaties die u eerst koud lieten?

- Koestert u argwaan jegens anderen en vertrouwt u uw vrienden niet?

- Hebt u het gevoel in een val te zitten?

- Meent u dat u tekortschiet, of lijdt u aan een martelende twijfel aan uzelf?

(Uit *Family Health*, november 1974.)

Dr. Finnerty wees er vervolgens op dat u, indien u de meeste van deze vragen bevestigend beantwoordt, mogelijk op weg bent om ziek te worden, tenzij u zich aanleert beter tegen situaties als deze opgewassen te zijn.

Wat veroorzaakt stress?

Elke toestand die ons normale rustige leventje verstoort, kan stress veroorzaken. Economische crises, energietekorten, aardbevingen, slechte weersomstandigheden, misdadeproblemen in onze woonomgeving, rassensrellen en andere chaotische situaties in de wereld kunnen de druk op ons eigen leven doen toenemen. Naarmate de wereld om hen heen in elkaar stort, maken de mensen zich steeds meer zorgen over de toekomst

en vragen zij zich af waar de wereld naar toe gaat.

Er zijn in onze levensomstandigheden drie hoofdcategorieën die stress kunnen uitlokken. Een daarvan is een *verlies*, van iets of van iemand. Het verlies van een echtgenoot of echtgenote door de dood, door echtscheiding of door scheiding van tafel en bed, produceert de meeste stress. Maar ook het verlies van een baan, van een inkomstenbron of van een goede vriend kan stress teweegbrengen.

Dan is er de situatie waarbij de een of andere vorm van *bedreiging* in het spel is. Dat kan een bedreiging zijn van iemands status in zijn werk of in de gemeenschap, dan wel van zijn veiligheid of gezondheid door ziekte of ouderdom. Wanneer iemand inziet dat hij zijn levensdoelen waarschijnlijk niet zal bereiken, zou die dreiging ook een grote bron van zorgen voor hem kunnen worden.

De derde situatie houdt verband met een grote *verandering* in iemands levenswijze. Die verandering kan betrekking hebben op de huwelijkse staat, op de gezondheid, het soort werk of de verantwoordelijkheden in het werk, dan wel op algemene levensomstandigheden. Dr. Thomas Holmes en dr. Richard Rahe hebben ontdekt dat grote veranderingen in iemands leven, of ze nu plezierig dan wel onplezierig zijn, stuk voor stuk hun lichamelijke en geestelijke tol vergen. Voltrekken zich binnen een kort tijdsbestek diverse van die grote veranderingen, dan bestaat er een groot risico dat men ziek wordt.

Leren leven met stress

Daar wij niet alle stress kunnen vermijden, moeten we ermee leren leven. We moeten leren hoeveel stress het eigen lichaam kan verdragen. We dienen te leren hoe we ons leven zo kunnen inrichten dat de schadelijke werking van overmatige stress ons lichaam geen blijvend letsel toebrengt. We moeten onze levenswijze in positieve zin veranderen, zodat we de spanningen en belastingen van het moderne leven aankunnen. De eerste bruikbare strategie hiertegen is *het verbeteren van onze gezondheid*.

Het staat als een paal boven water dat verstandige lichaamsbeweging

onze spanningen doen afnemen. Dr. Hans Selye, vooraanstaand deskundige op het gebied van stress, bevond dat muizen die weinig lichaamsbeweging hadden gehad, veel minder tegen stress bestand waren dan die welke in topconditie verkeerden. Het opbouwen van weerstandsvermogen is een manier om perioden van stress te boven te komen.

Een paar lichaams oefeningen in de ochtend stimuleren de geest. Oefen zoveel mogelijk in de buitenlucht, om meer frisse lucht en zon te krijgen. Meer in de open lucht leven vormt een tegenwicht tegen de spanningen van het moderne stadsleven.

Daar stress energie kost en tot vermoeidheid leidt, is het goed om regelmatig en voedzaam te eten en voldoende rust te nemen. Sir Winston Churchill deed elke dag dutjes

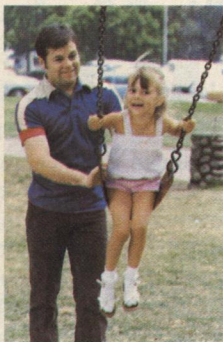
om zijn spanningen te doen afnemen en lichamelijk op te frissen.

Ook is het van belang dat u de tijd neemt voor ontspanning. Wanneer de druk zich ophoopt, dient onze geest afleiding te krijgen door een verandering van tempo of van omgeving. We kunnen naar goede muziek luisteren, maar om als versterkend middel voor onze zenuwen te dienen, behoort zij melodius en harmonieus te zijn. Veel dat tegenwoordig voor muziek moet doorgaan, kan onze spanningen alleen maar doen toenemen.

De situatie waarin wij tegenwoordig verkeren werd levendig beschreven door W. Phillip Keller in diens boek *Taming Tension*: „Als wij erop blijven staan onze huiskamers te vullen met „waaninnige” muziek, als wij het volume opdraaien tot ons hoofd begint te bonzen, als wij disharmonieuze melodieën met hun begeleidend gebonk draaien, als wij naar wulpse liederen en suggestieve balladen luisteren die op seksuele perversie, dan wel openlijk sadisme gebaseerd zijn, dan kan het niet anders of wij wekken verschrikkelijke

spanningen op. Wij dienen niet verbaasd te zijn als onze omgeving geëlektriseerd wordt, en geladen met chaos, stress en openlijke vijandigheid" (p. 135).

Wie andere vormen van ontspanning zoekt, kan beter een inspirerend boek lezen of met gezinsleden of vrienden een spel gaan doen. Wanneer een totale verandering van omgeving mogelijk is, kan een wandeling door het park of een ritje naar een mooi natuurgebied waar u het scheppende handwerk van

God kunt bewonderen, bijzonder heilzaam zijn. Alles wat u met plezier doet en wat u ontspannend vindt, kan als tegengif werken.

Ontwikkel een positieve geestesgesteld-

heid. Dat is een voorwaarde om onze gemoedsrust te kunnen bewaren. Ook dit is een belangrijke gezondheidsregel om stress de baas te blijven. Sommigen hebben hobbies als een vorm van rustige verstrooiing, los van mensen en hun problemen. Ook meditatie en gebed op een rustig eigen plekje worden in de bijbel aanbevolen.

Koning David gaf toe dat zijn gebeden effectiever waren wanneer

hij ze met meditatie gepaard liet gaan. „Als met vet en merg word ik [mijn ziel] verzadigd, mijn mond looft [U] met jubelende lippen, wanneer ik Uwer gedenk op mijn legerstede, in nachtwaken over U peins" (Ps. 63:6-7).

Hier volgt nog een belangrijk beginsel: *ken uw sterke en uw zwakke zijden, en blijf binnen het kader van uw financiële mogelijkheden.* Als u probeert net zo als iemand anders te leven, leidt dat tot stress wanneer uw mogelijkheden om iets te bereiken achterblijven bij uw verwachtingen. Analyseer uw sterke punten, uw zwakheden en uw beperkingen. Neem niet meer hooi op de vork dan u gemakkelijk aankunt. Wees bereid „nee" te zeggen wanneer uw tijd en uw energie al volledig worden benut.

Ook wanneer u probeert met de burens gelijk te blijven, zal dat eindeloze spanningen opleveren. De moderne „ratten-wedren" is het niet waard uw inspanningen, uw energie en uw economische mogelijkheden eraan te verspillen. Het antwoord van de apostel Paulus luidde: „Laat uw wijze van doen onbaatzuchtig zijn, weest tevreden met wat gij hebt" (Hebr. 13:5).

Aan Timotheus schrijvende, merkte hij op: „Nu brengt inderdaad de godsvrucht grote winst, (indien zij gepaard gaat) met tevredenheid. Want wij hebben niets op de wereld medegebracht; wij kunnen er ook niets uit medenemen. Als wij echter onderhoud en onderdak hebben, dan moet ons dat genoeg zijn" (1 Tim. 6:6-8).

Paulus leerde dat hij — in welke toestand hij ook verkeerde, of hij nu verzadigd was of hongerig — tevreden en voldaan kon zijn met de gedachte dat Christus met hem was om hem de kracht te geven om zijn problemen aan te kunnen (Filipp. 4:11-13).

Verander uw manier van denken

De tweede strategie om de dingen aan te kunnen, is *je denkwijze te*

veranderen. Goede, opbeurende gedachten te leren koesteren, vormt een van de sleutels tot geestelijke stabiliteit. Zoals de apostel Paulus zei: „al wat waar, al wat waardig, al wat rechtvaardig is, al wat rein, al wat beminnelijk, al wat welluidend is, al wat deugd heet en lof verdient, *bedenkt dat*" (Filipp. 4:8).

In een wereld waarin zoveel negatief gedacht wordt, hebben wij allen behoefte aan een opbeurende zienswijze en levenshouding. Vermijd roddel, vernederende geruchten en destructieve kritiek op anderen. Concentreer uw geest op de goede eigenschappen van anderen. Ontwikkel een hartelijke, hulpvaardige belangstelling voor andere mensen.

Vermijd waar mogelijk ook persoonlijkheidsconflicten en explosieve situaties die stress voortbrengen. Probeer u in te denken hoe anderen zich voelen en wees bereid hen hun tekortkomingen te vergeven. Intolerantie jegens anderen leidt vaak tot frustraties en onnodige woede. Blijf zelf kalm, opgewekt en plezierig, ook als anderen dat niet kunnen. Het aanleren van de grondbeginselen van de omgang met andere mensen zal de spanningen van het leven helpen terugdringen. Natuurlijk zijn er momenten van gerechtvaardigde verontwaardiging, waarop men rond voor zijn mening moet uitkomen.

Dr. Hans Selye, een bekend auteur op dit terrein, zegt dat negatieve gevoelens „zowel haat omvatten als zorgen, minachting, vijandigheid, jaloezie en de drang naar wraak, kortom elke aanvechting die uw veiligheid bedreigt doordat zij bij anderen, die bang zijn dat u hen kwaad zou kunnen doen, agressie opwekt". Positieve gevoelens omvatten „dankbaarheid, respect, vertrouwen en bewondering voor voortreffelijke prestaties, stuk voor stuk gevoelens die een welwillende gezindheid uitlokken en tot vriendschap leiden" (*Stress Without Distress*, pp. 70-71).

Terwijl, zoals dr. Selye in zijn boek uiteenzet, negatieve gevoelens schadelijke veranderingen in de lichaamschemie teweegbrengen, produceren de positieve gevoelens van liefde, vertrouwen, hoop, humor en de wil om te leven, heilzame veranderingen in het lichaam. Dr. John Schindler

Roland Rees—PT

beweert dat dergelijke gezonde emoties „even bevorderlijk zijn voor een goede gezondheid, als emoties die spanningen opwekken, dat zijn voor een slechte gezondheid” (*How to Live 365 Days a Year*, p. 62).

Eeuwen geleden merkte de bijbel al op dat emoties rechtstreeks op de lichamelijke gezondheid inwerken. Spreuken 14:30 zegt: „Een zachtmoedig hart is leven voor het vlees, maar jaloersheid is vertering voor de beenderen.” Een negatieve emotie zoals afgunst schaadt het fysieke lichaam.

Daartegenover hebben positieve en plezierige emoties een gunstige uitwerking op het lichaam. „Vriendelijke woorden [of gedachten] zijn als honigzeem, zoet voor de ziel en medicijn voor het gebeente” (Spr. 16:24). En „Een vrolijk hart [een opgewekte levenshouding] bevordert de genezing, maar een verslagen geest doet het gebeente verdorren” (Spr. 17:22). Zie ook Spreuken 15:13, 15.

Neem verstandige beslissingen

De derde strategie om de dingen aan te kunnen: *Leer juiste en wijze beslissingen te nemen om je problemen op te lossen.* Voor erg gespannen mensen is het nemen van beslissingen een bezoeking. De door besluiteloosheid en verwarring veroorzaakte opwinding verhoogt de innerlijke spanning en de frustraties. Maar wij moeten nu eenmaal dag in, dat uit besluiten nemen.

Toegegeven, veel beslissingen zijn eenvoudige routinekwesties. Maar belangrijke beslissingen dienen niet haastig te worden genomen zonder dat men eerst de volgende drie stappen heeft ondernomen:

1. *Verzamel alle relevante gegevens.* Dit behelst onder meer het zoeken van advies en het verzamelen van informatie bij hen die over de wijsheid en de kennis beschikken om u te adviseren (Spr. 11:14; 13:10; 19:20). Probeer erachter te komen wat de oorzaak is van uw stress. Waar bent u bang voor? Bespreek uw angsten met iemand — uw huwelijkspartner, een vriend of een vriendin, of een dienaar. Door erover te praten zakken uw opgekropte spanningen, en ziet u duidelijker het probleem en wat u eraan kunt doen.

2. *Noteer de mogelijke keuzen of*

handelwijzen. U kunt met belastende gewoonten breken door u diverse keuzen voor te stellen. En vaak *zijn* er keuzemogelijkheden. Wat zijn de voor- en nadelen van elke keuze? Waarheen leidt elke gedragslijn? Maak die keuze, die voor alle betrokkenen de beste is.

3. *Neem een besluit.* Mensen vermijden soms een besluit te nemen omdat ze bang zijn het verkeerd te doen. Maar wij dienen de moed op te brengen het risico te nemen een fout te maken. Als we een verkeerd besluit nemen kunnen we van onze fouten leren. Neem een besluit, dan verdwijnt vanzelf de door uw besluiteloosheid veroorzaakte spanning.

Maak plannen voor de toekomst

Op de toekomst gerichte besluiten vereisen het maken van plannen. Het opstellen van een levensplan is volgens dr. Roy W. Menninger een belangrijke strategie om tegen stress te kunnen. „De meesten van ons gaan zo op in het snelle tempo van het leven,” zei hij, „dat wij het belang er niet meer van inzien er eens rustig bij te gaan zitten om een vertrouwelijk gesprek met onszelf te hebben — om ons te concentreren op onze innerlijke beweegredenen en verlangens.”

Stel een plan op voor de komende vijf jaar, voor een jaar, voor een maand of voor een dag. De belangrijkste vragen die het eerst moeten worden beantwoord zijn: waarheen bent u op weg? Hoe kunt u krijgen wat u zich voorgenomen hebt? Wie en wat is het belangrijkste voor u? Wat is de moeite waard om te doen? Wat wil u echt graag doen, al schijnt u er nooit aan toe te komen? Wat verlangt u werkelijk van het leven?

Bepaal doelen zowel op lange als op korte termijn. Noteer wat u moet doen om die doelen te bereiken. Wees plooibaar en bereid plannen te veranderen wanneer de omstandigheden zich wijzigen en een nieuwe aanpak vergen. Zorg zo mogelijk voor voldoende tussenruimte tussen ingrijpende veranderingen. Als u naar een andere stad verhuist en tegelijkertijd een andere baan aanvaardt, en bovendien een huis koopt, zal dat zeker spanningen bij u opwekken.

Hier volgt een plan voor elke dag: maak een lijstje van de dingen die u de volgende dag wilt doen. Nummer ze in volgorde van belangrijkheid.

Handel zo mogelijk eerst de moeilijkste en onaangenaamste taak af. Werk elke taak af alvorens tot een volgende over te gaan.

Een verstandige planning helpt u verwezenlijken wat u in uw leven wenst te zien gebeuren. Niet alleen helpt het u meer te kunnen doen, maar bovendien lenigt het de stress die uw beslissing over wat u vervolgens te doen staat, met zich meebrengt.

Jezus gaf de prioriteiten aan

Maar zei Jezus niet ergens dat men niet aan de toekomst moet denken? Toen Hij zei: „Weest niet bezorgd over uw leven” (Matth. 6:25) bedoelde Hij dat wij ons niet *ziek moesten tobben* over wat we zullen eten of waarmede we ons zullen kleden. Het is niet nodig u zorgen te maken over eten en kleding, want God kan u van de eerste levensbehoeften voorzien, zoals Hij ook zorgt voor de vogelen des hemels en de leliën des velds (vers 26-32).

De wereld maakt zich ernstig zorgen over voeding, kleding en wonen. En God weet dat wij deze materiële zaken nodig hebben om te kunnen leven. „Maar zoekt *eerst* Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid [de juiste manier van leven en denken] en dit alles zal u bovendien geschonken worden. Maakt u dan niet bezorgd tegen de dag van morgen, want de dag van morgen zal zijn eigen zorgen hebben; elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad” (Matth. 6:33-34).

Het binnentreden in het Koninkrijk Gods zou het belangrijkste doel in ons leven moeten zijn. Maar het is niet verkeerd om toekomstplannen te maken. God zelf heeft een meesterplan voor ons behoud.

Zij die Gods plan begrijpen, realiseren zich dat Hij leiding geeft aan de omstandigheden die hun leven omringen, en dat zijn wil voor hen geschiedt. Al worden zij met nog zulke benarde omstandigheden geconfronteerd, zij geloven dat God een doel heeft met het te laten gebeuren — dat karakter wordt gevormd en gehard door de spanningen van de verdrukking (Rom. 5:3-5, en 8:28).

De apostel Paulus wist dat de perioden van geestelijke spanning die hij en andere christenen te verduren hadden, juist ten doel hadden het
(Zie verder pagina 13)

Een nieuwe kijk op SEKS BUITEN HET HUWELIJK

door Patrick A. Parnell

De mythen over voorechtelijke seks van hun voetstuk gestoten.

„Als het prettig is, als het niemand schaadt, wat is er dan verkeerd aan?” antwoordde een tiener. „Als je elkaar graag mag, is er zelfs niets tegen eens een nachtje samenzijn.”

„Het is het beste eerst met iemand te leven om er zeker van te zijn dat je bij elkaar past”, verklaarde een jonge zakenman.

Maar omdat anderen denken dat het goed is, is dat nog niet zo. Seks buiten het huwelijk gaat gepaard met veel leed.

Voorechtelijke zwangerschap

Een zwangerschap vóór het huwelijk is voor teenagers van verreweg de meest ongelegen en ongeschikte aard. Een bezorgde lerares op een opleiding voor kraamverpleegkundigen formuleert haar ervaringen met zwangere teenagers als volgt: „Ik heb bij tal van

jonge meisjes (12-, 13- en 14-jarigen) gezeten gedurende hun lange en uitputtende weeën. Velen moeten een keizersnede ondergaan omdat ze lichamelijk nog te weinig ontwikkeld

het kind laten komen? Zal ik het laten aborteren? Wie zal de ziekenhuisrekeningen betalen? Zal ik een „gezin” met één ouder worden en het kind zelf grootbrengen zonder de

zijn om normaal te bevallen.

„De angsten, mythen en misvattingen die bij deze jongeren leven, zijn ontstellend. Sommigen van hen hebben er geen flauw idee van hoe zij zwanger werden. Anderen dachten eenvoudig dat het hun niet kon overkomen. Ik heb een 12-jarige na haar bevalling in de kraamvrouwenzaal overeind in bed in een kleurboek zien zitten kleuren” (McCall's „How to Talk to Your Children About Sex”, p. 94, juni 1979).

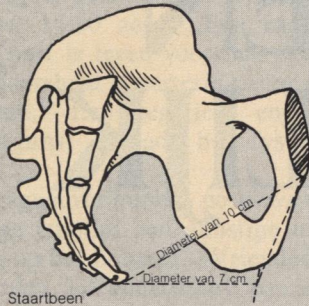
Zwangerschap buiten het huwelijk veroorzaakt sneeuwbal-effecten die pijnlijke antwoorden van de jonge aanstaande moeder vereisen: Zal ik

Roland Rees — PT

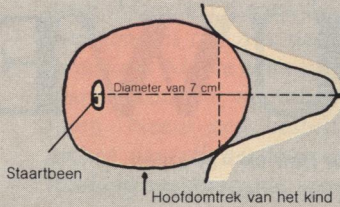
Baringsprobleem bij meisjes die te jong zwanger zijn

Onvolledige bekkentotwikkeling bij jonge teenagers vormt vaak een belangrijk probleem voor de geboorte, hetgeen aanleiding is tot het verrichten van de keizersnede.

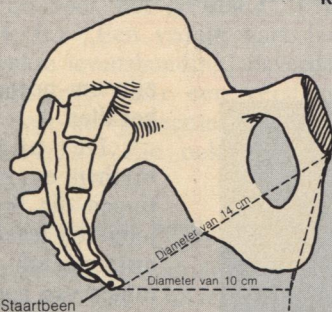
De tekeningen laten de discrepantie zien van de omtrek van het hoofdje van het kind en de bekkenuitgang bij een te jonge zwangere, in tegenstelling tot het volgroeide bekken van een volwassene.

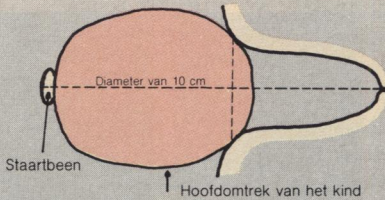
Onvolledige bekkentotwikkeling
KEIZERSNEDE

Hoofdometrek van het kind

Volledige bekkentotwikkeling
NATUURLIJKE GEBOORTE

Hoofdometrek van het kind

PT—graf. voorstelling van Minette Smith

lichamelijke, financiële en psychische bijstand van de natuurlijke vader?

Voor de mannelijke partner: Zal ik haar trouwen? Houd ik van haar? Waarvan zullen wij leven? Ben ik gereed voor de verantwoordelijkheid van het stichten van een gezin?

Voor de ouders: Hoe kon dit onze dochter overkomen? Onze zoon? Zou het het beste zijn als wij ze adviseren te trouwen? Moeten wij haar laten aborteren? Wat moeten wij tegen anderen zeggen?

En voor het kind??? Nu, de vragen van het kind komen later.

Zwangerschap vóór het huwelijk compliceert de problemen. De basis voor een geslaagd huwelijk ontbreekt. De mogelijkheid dat een dergelijk huwelijk duurzaam zal zijn is gering of geheel afwezig. Niet minder dan 90% van dit soort huwelijken eindigt in echtscheiding!

Behalve de spanningen van de zwangerschap zelf, zijn er de ontstelde familieleden en vrienden. En ofschoon ouders een steeds ruimere houding tegenover seks aannemen, is

de algemeen heersende opvatting nog steeds tegen voorechtelijke zwangerschap gericht — vanwege de gevolgen voor de kinderen die er niet om vroegen uit onnadenkende teenagers te worden geboren.

Samenwonen

Vele jonge mensen en ook ouderen wonen samen alsof zij getrouwd zijn. Maar, nog eens, er zijn onverwachte potentiële problemen en nadelen verbonden aan dit type ongehuwd samenwonen.

De maatschappij keurt het stilzwijgend goed. Het is een steeds sterkere sociale ontwikkeling.

Samenwonen is de laatste twintig jaar opgekomen. Het is begonnen met de hippie-generatie, de flower-power, en het samenwonen van studenten. De ontwikkeling verspreidde zich geleidelijk van de subcultuur naar de maatschappij als geheel. Velen belanden erin als verlengstuk van een verhouding, anderen adverteren er gewoon voor.

Maar samenwonen is geen gelukki-

ge oplossing. Het bewijs hiervoor kwam naar voren door een studie van een bekend socioloog, dr. Nancy Moore Clatworthy, weergegeven in het tijdschrift *Seventeen* van november 1977.

Ironisch genoeg was dr. Clatworthy voorstander van een regeling voor samenwonen voordat zij haar 10 jaar lange studie van het verschijnsel begon. Tijdens haar studie ontdekte zij dat echtparen die vóór hun huwelijk hadden samengewoond een zekere mate van respect voor elkaar verloren en in geringere mate geluk en gevoel van aanpassing kenden dan echtparen die niet eerst hadden samengewoond.

Het is ook interessant dat dr. Clatworthy's bevindingen het argument van sommigen weerlegden dat een paar eerst moet samenwonen om te zien of ze seksueel bij elkaar passen. „Wat mij het meest verraste,” erkende zij, „betreft seks. Paren die vóór hun huwelijk hadden samengewoond, waren het daarin vaker met elkaar oneens. Men zou denken dat dit een probleem zou zijn dat tijdens een periode van samenwonen bevredigend kon worden opgelost. Dit is klaarblijkelijk niet het geval.”

Een tweede groot probleem van het samenwonen is een gebrek aan verbondenheid. Dit weerlegt het gangbare argument dat voor samenwonen buiten het huwelijk wordt aangevoerd: „Wij zijn met elkaar verbonden en hebben geen papier nodig om het te bewijzen.”

Dr. Clatworthy zegt: „De andere kant van dat argument is duidelijk. Indien er geen verschil in uw betrekking bestaat, wat is er dan verkeerd aan, een symbool méér aan uw totale verbondenheid toe te voegen? Wat ze in werkelijkheid zeggen is, dat ze niet geheel met elkaar verbonden zijn.”

Het is een feit dat door dit gebrek aan verbondenheid het percentage samenwonenden dat uiteengaat veel hoger is dan het percentage echtscheidingen. De psychische spanningen zijn in beide gevallen even groot. Samenwonende paren hebben precies dezelfde problemen als echtparen, met bovendien het nadeel van gebrek aan volledige verbondenheid, zowel op financieel als op seksueel en op ieder ander gebied.

(Zie verder pagina 21)

van onze lezers

Nieuwe lezers

Geen prijs te veel dat u zo'n geweldig, logisch en zeer leesbaar tijdschrift in m'n leven hebt gebracht als dat van *De Echte Waarheid*. De waarheid komt inderdaad heel koud aanwaaien door de warme beslotenheid van de leugens en gevaarlijke misleidingen van de welbespraakte politici van de regeringen in deze wereld. Zodra ik m'n lang verwachte exemplaar van *De Echte Waarheid* heb gelezen, zie ik weer naar de volgende editie uit.

C.S.
Londen

Daar ik sinds enige tijd in het bezit ben van een bijbel (Statenvertaling), wil ik graag uw schriftelijke bijbelcursus van Ambassador College volgen om zodoende de diepere betekenis van de bijbel nog beter te leren verstaan.

Vanaf deze plaats zou ik alle mensen willen onroepen om de bijbel en *De Echte Waarheid* te gaan lezen, want het heeft aan mijn leven een waarde toegevoegd,

waardoor al het andere daarmee vergeleken in het niet valt. Bij voorbaat hartelijk dank!

F.J.M.H.,
Roggel

Vernieuwing

Hartelijk dank voor het opnieuw toezenden van *De Echte Waarheid*. Het was erbij ingeschoten m'n abonnement te verlengen en zo verlies je het contact. Toch ben ik blij dat u de moeite nam mij eraan te herinneren! Nogmaals veel dank!

Mw. A.M.R.
Haarlem

Bijgesloten vindt u het adresstrookje waarom u verzocht dit retour te zenden, zodat ik *De Echte Waarheid* blijf ontvangen. Daar ik al geruime tijd bij u op de lijst van abonnees sta, zou het mij spijten indien ik uw blad niet meer zou ontvangen.

Door mijn beroep kom ik op veel

plaatsen in deze wereld en zie veel dingen die ik weer terugvind en uitgelegd oftewel verklaard zie in uw blad. Groetend en u Gods zegen toewensend bij uw werk.

T.K.
Harderwijk

„De Waarheid”

Doordat meer lectuur in omloop is onder de naam „De Waarheid”, heb ik jaren met wantrouwen naar uw advertentie in het maandblad „Het Beste” gekeken in de vooronderstelling dat uw „Echte Waarheid” ook wel uit die ongewenste hoek zou komen.

Mijn vrouw vroeg een abonnement van uw blad aan en nu blijkt dat dit uit de geestelijke hoek komt, lees ik dit met grote interesse. De doctoren hebben mij geen hoop op genezing van botkanker gegeven, doch uit uw tijdschrift haal ik veel troost. Hartelijk dank, mede namens mijn vrouw.

A.A.
Oostvoorne

STRESS

(Vervolg van pagina 10)

goddelijke karakter te stalen. En welke bezoeken, verdrukkingen en lijden zich ook aandienend, hij bleef een positieve houding aannemen.

Let op zijn inspirerende woorden tot de Korinthiërs: „in alles zijn wij in de druk, doch niet in het nauw; om raad verlegen, doch niet radeloos; vervolgd, doch niet verlaten; ter aarde geworpen, doch niet verloren... Want het geschiedt alles om uwentwil, opdat de genade toeneme en door steeds meerderen overvloediger dank worde gebracht ter ere Gods... Want de lichte last der verdrukking van een ogenblik bewerkt voor ons een alles verre te boven gaand eeuwig gewicht van

heerlijkheid” (2 Kor. 4:8, 9, 15, 17).

Paulus had de vierde strategie toegepast: *Vertrouw op God voor kracht en bevrijding van zorgen*. Accepteer de stress die op u afkomt en reageer er positief op met de hulp van God en van Christus die in Hem leeft. Door heel Psalm 107 heen lezen wij hoe de kinderen van Israël het uitschreeuwden tegen God in hun nood, en Hij hen redde uit hun benauwdheid. Hij kan ook u helpen (1 Kor. 10:13).

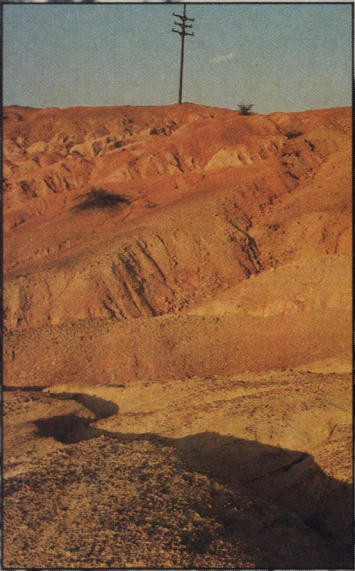
God kan u in tijden van lichamelijke en geestelijke overbelasting toevlucht en kracht brengen. Daarom is er geen reden de wereldschokkende gebeurtenissen te vrezen die over ons kunnen komen (Ps. 46:2, 3). God „geeft de moede kracht en de machteloze vermeerderd Hij sterkte. Jongelingen

worden moede en mat, zelfs jonge mannen struikelen, maar wie de Here verwachten, putten nieuwe kracht; zij varen op met vleugelen als arenden; zij lopen, maar worden niet moede; zij wandelen, maar worden niet mat” (Jes. 40:29-31).

Dat is waarom Paulus kon zeggen: „Ik vermag *alle dingen* in Hem, die mij kracht geeft” (Filipp. 4:13). Met Gods hulp leren we hoe we onze angsten, zorgen en spanningen de baas kunnen.

Het waar maken van de geopenbaarde levenswijze zal nimmer gemakkelijk zijn. Paulus vergeleek het met een race op een renbaan (1 Kor. 9:24 en Hebr. 12:1).

Allen die de spanningen en belastingen van deze race tot het eind toe weten te verdragen, zullen als winnaars eindigen. □

Er dient snel een einde te komen aan DE PLUNDERING VAN 'S WERELDS BOSSEN

door Clayton Steep

Er zullen snel verrassende stappen worden ondernomen om de verwoesting van de wouden van de wereld tot staan te brengen en een herstel in te luiden. Waar u ook woont, u zult erbij betrokken worden!
Hier volgt het hoe en waarom.

HET LEVEN zoals wij dat kennen zou drastisch veranderen als in de komende 12 maanden alle bossen zouden verdwijnen. Het goede nieuws is dat ze niet zullen verdwijnen — dat wil zeggen in de komende 12 maanden niet. Maar het slechte nieuws is dat bij het steeds snellere tempo waarin de oorlog van mens tegen boom voortschrijdt, de voornaamste wouden van de wereld geen halve eeuw meer zullen bestaan!

Of u nu in een grote stad leeft of in een houthakkerskamp, u zult het effect van die snelle verdwijning van bossen weldra aan den lijve bespeuren. U zult niet alleen hogere prijzen moeten gaan betalen voor alle van bomen afkomstige produkten — met inbegrip van vruchten en noten. Ook zult u voelen welke uitwerking de verwoesting van bosgebieden op het klimaat en de weerpatronen van de wereld heeft.

Zelfzucht

De kans bestaat dat het gebouw waarin u zit, grotendeels of althans ten dele is opgetrokken uit hout of uit houtprodukten. Evenals uw stoel. De zaterdageditie van het grote landelijke dagblad dat u leest bevat soms meer houtpulp dan veel gezinnen in sommige landen in een hele dag bijeen kunnen garen.

Ver over de 4000 fabrieksprodukten in de industriële wereld van vandaag zijn geheel of gedeeltelijk uit de bossen afkomstig. Om wat voorbeelden te noemen, kleefstoffen, kleurstoffen, verf, plastics, suikers, harsen, board, finer, oliën,

ontsmettingsmiddelen, alcoholen, toilet tissues, servetten, papieren zakken, geneesmiddelen, kurk, houtskool, zeep, dakbedekkingsmateriaal, beits, diervoeeder, explosieven.

Dan zijn er de vele artikelen die zelf van hout zijn gemaakt — muziekinstrumenten, lucifers, telefoonpalen, speelgoed, hekpalen, spoorbiels, lijkkasten, brandhout, bezemstelen en van alles en nog wat, van boten tot stereoboxen.

De huidige crisis markeert het *einde* van een lang spoor van menselijke zelfzucht in het omspringen met de planeet Aarde.

Spoor van vernietiging

Duizenden jaren lang is het verdwijnen van bomen een van de merktekenen van een zich voortdurend uitbreidende civilisatie geweest. Er was een tijd dat uitgestrekte hooglanden in de Arabische woestijn allesbehalve een uitgestrekte wildernis waren. De bijbel maakt melding van het „woud van Arabië” (Jes. 21:13). Eens werd Arabië aangeduid als „Arabia Felix” — het „Vruchtbare” of „Gelukkige Arabië” — hetgeen nauwelijks een beschrijving vormt van de eindeloze duinen en de verschroeiende hitte van nu.

Toen het Israël van de Oudheid er binnentrok en het land van Kanaän bezette, was dit een weelderig land, vol „wijngaarden, olijfbomen en vruchtbomen in menigte” (Neh. 9:25) — een land vloeiende van melk en honig. Dat is het eeuwenlang niet geweest, ook al zijn er in de laatste tijd op beperkte schaal pogingen gedaan om het land te herwinnen door herbebossing en irrigatie.

Wie heeft nooit gehoord van de befaamde ceders van de Libanon? Tot het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog vormden zij een rijk bestand van statige bomen, afgewisseld met pijnbomen, sparren, jenever-

PT-foto; inzettfoto's van boven af: PT-foto; John Halford — PT; John Halford — PT

WAT ZEGT U?

EEN WERELD-BRANDHOUTCRISIS?

Een brandhoutcrisis in een geïndustrialiseerde wereld?

Voordat u tot een haastige conclusie komt, kunt u beter eerst dit scenario lezen. Het begint in Noord-Amerika.

Op een open plek tussen de woudreuzen van West-Canada genieten arbeiders van een welverdiende rust. Het is pas 8 uur 's morgens, maar de mannen zijn al urenlang bezig geweest met het bekappen van boomstammen voor transport naar de houtzagerijen.

Een tractor sleept sparrestammen achter zich aan en maalt zich een weg door het kreupelhout. Dicht bij de open plek gekomen wordt zijn weg geblokkeerd door een kleine berkeboom. Een paar maal duwt de tractor tegen de stam, maar de stevige kleine boom geeft geen krimp. In een bijna achteloos gewoontegebaar pikt een bosarbeider zijn kettingzaag op en slentert ernaar toe. Hij heeft maar vijf seconden nodig om de boom te vellen.

De tractor rijdt door naar de reeds ontgonnen plek, verplettert de gevallen berk en breekt de stam in tweeën. Later zal de boom op een hoge stapel hout aan de rand van de open

plek worden gegooid. Het is de afvalhoop. Over een maand of twee, wanneer de reusachtige hoop uitgedroogd is, zullen de mannen hem in brand steken. Tijd is geld in de timmerhoutbusiness. Het is niet lonend iets anders met die „rommel” te doen dan ter plekke te verbranden.

De mannen op die kaalgeslagen plek zouden verbaasd zijn geweest als zij zouden hebben geweten dat er elders in de wereld mensen zijn die er een voettocht van drie dagen voor over gehad zouden hebben om in het bezit van die boom te komen.

Misschien wonen die mensen in Ouagadougou, de hoofdstad van Boven-Volta. Of misschien zijn het boeren uit een afgelegen dorpje, hoog in de Andes. Of Haïtiaanse landbouwers die een karig bestaan proberen te ontworstelen aan een paar hectare armetierig gewas op de kale heuvels van hun land.

Al deze mensen hebben iets gemeen — zij worden geconfronteerd met een energiecrisis. Maar het is niet het soort crisis dat kan worden verlicht door het kopen van een kleinere auto, het lager stellen van de thermostaat of het isoleren van de zolder. Zij

zijn vaak niet in staat voldoende brandhout op te scharrelen om hun avondmaal te koken!

Als u het hierbij afgedrukte artikel al hebt gelezen, zult u zich ervan bewust zijn geworden dat de slachting onder de wouden van de wereld reeds in de onmiddellijk voor ons liggende jaren voor ons *allemaal* een groot ecologisch probleem zal worden.

Voor een derde van onze wereldbevolking is de crisis al begonnen. Het wordt steeds moeilijker aan *brandhout* te komen.

Voor een stadsbewoner in Noord-Amerika of Europa

John Halford—PT

klinkt het misschien belachelijk. Brandhout speelt geen rol meer in zijn leven (tenzij hij zich bijvoorbeeld op een alternatieve energiebron heeft getraceerd in de vorm van een houtkachel). Maar voor de meeste mensen in

de armere streken van de wereld is hout niet een aardig nieuw grapje of een luxe. Het is de *enige* energiebron die zij hebben. En het wordt steeds moeilijker voldoende hout te bemachtigen.

Statistisch blijkt ongeveer de helft van al het hout dat tegenwoordig in de wereld wordt gekapt, als brandstof voor koken en voor verwarming te dienen. Het grootste deel daarvan wordt in de arme landen opgestookt. De gemiddelde verbruiker consumeert daar ongeveer een ton (1000 kg) brandhout per jaar. Veel landen verbranden hun bomen veel sneller dan ze door natuurlijke aanwas kunnen worden vervangen.

Naarmate hout schaarser wordt, stijgen de prijzen. In sommige delen van Azië en Afrika moeten gezinnen tot een derde deel van hun inkomen aan houtskool en brandhout uitgeven.

Wie het niet kan betalen, dient er zelf op af te gaan. In tal van streken wordt de aanblik van ontbladerde, en van hun takken beroofde bomen steeds gewoner.

De speurtochten naar hout strekken zich elk jaar hoger tegen de berghellingen of dieper in de afgelegen dalen uit. Nu al staat er binnen 75 km van Ouagadougou nauwelijks meer een boom overeind. De eens zo groene heuvelen van Haïti zijn nu vrijwel boomloos. In India heeft men wachtposten moeten plaatsen om te voorkomen dat er in de bossen hout wordt gestroopt.

bessen en eiken. In de loop der eeuwen zijn de wouden van de Libanon gedecimeerd door de Feniciërs, de Farao's, de Babyloniërs, de Israëlieten, de Romeinen, en in het bijzonder in de Eerste Wereldoorlog door de Turken. Geiten, brandhout-handelaren en de Britse troepen tijdens de Tweede Wereldoorlog maakten korte metten met wat er nog over was.

Ook elders is het de hele geschiedenis door hetzelfde liedje geweest. Neergehaald werden de bossen, of

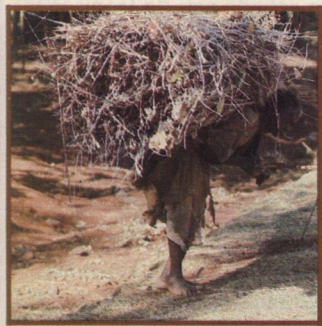
het nu was voor bouwmaterialen, voor schepen, voor de oorlogvoering, voor gebruik als brandstof of om plaats te maken voor bouwland. En soms alleen maar omdat ze „in de weg stonden”. In het Nabije Oosten en in de landen rond de Middellandse Zee heeft overbegrazing door geiten en andere dieren de resterende bodemlaag afgeschilferd. In niet-landbouwgebieden hebben geitenkudden eveneens een belangrijke rol gespeeld door het geknabbel aan bast en twijgen van geboomte. Tenslotte viel

het laatste lage boompje in een streek ten offer en toen waren er geen meer. Gevolg: verder trekken naar ongerepte grond of proberen te overleven op snel achteruitgaand land.

Nog steeds is de menselijke factor schuldig aan de tegenwoordige uitbreiding van de woestijnen in verschillende delen van de wereld.

Niet dat alle land dat eenmaal van zijn bebossing werd ontdaan tot woestijn verwordt. Op de Britse eilanden wordt het nu nog bestaande deel van de natuurlijke bebossing

Als gevolg van overbegrazing en van het roekeloos bijeengaren van brandstoffen, worden jaarlijks 100.000 hectaren van Noord-Afrika door de Sahara opgeslokt.

Michel Laurent — Gamma / Liaison

Dat is elke vijf minuten een hectare.

Waarom de mensen niet op iets anders leren koken? Maar op wat?

Als je je geen brandhout kunt permitteren, beschik je vast en zeker ook niet over elektriciteit. Wanneer je jaarinkomen maar zo'n 500 of 750 gulden bedraagt, zijn petroleum en andere brandstoffen door hun steeds meer gestegen prijzen voor altijd buiten je bereik gekomen.

In sommige gebieden wordt dierlijke mest als een alternatief voor brandhout gebruikt. Maar het is een oneconomisch en armzalig vervangingsmiddel. En, als je het als brandstof gebruikt, kan je het niet meer voor bemesting gebruiken. Zo wordt het land beroofd van onmisbare voedingsstoffen.

In het bijzonder in tropische gebieden leidt dit tot een kritieke toestand. Door

een tekort aan organisch materiaal en door blootstelling aan ongunstige omstandigheden, erodeert de toch al dunne bodemlaag en krijgt de woestijn de overhand. Een groot deel van het vasteland van India is op deze wijze aangetast.

Er zijn ingenieuze alternatieve kookmethoden voorgesteld, zoals biogas uit rotend afval, of zonne-energie. Zij werken — maar ze zijn kostbaar, en tot nu toe zijn deze op zichzelf juiste denkbeelden nog nauwelijks het stadium van laboratorium of modelboerderij ontgroeid.

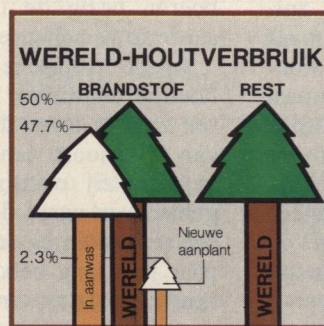
Hongerige en koude mensen kunnen niet wachten. Aan hun behoeften moet vandaag worden voldaan. Terwijl zij het handjevol takken en twijgen bijeengaren dat ze nodig hebben om hun dagelijks brood te bakken, hebben ze geen idee van de verwoesting die ze aanrichten.

Waarom zou zo'n Nepalese boer terwijl hij in de worsteling om brandstof steeds verder omhoogklimt in de heuvels aan de voet van de Himalaya zich realiseren dat hij ten dele verantwoordelijk is voor een overstroming in India of in Bangladesh? Misschien beseft hij helemaal niet dat die bomen die hij vernielt, de bodem helpen het vocht vast te houden, en dat zonder die bomen de watervloed van de smeltende sneeuw zal toenemen. Het enige dat hij weet is dat hij wat hout moet hebben en dat hij het vlak bij huis niet kan vinden.

Toen God de herschep-

ping van de wereld voltooid had, zag Hij dat het zeer goed was (Gen. 1:31). De dierlijke, plantaardige en minerale hulpbronnen waarmee God de aarde had toegerust, zouden toereikend hebben *moeten* zijn zolang de mens behoefte heeft aan een fysiek milieu.

De wereld-brandhoutcrisis vormt maar één voorbeeld van de verkeerde manier waarop wij zijn omgesprongen met wat God ons heeft gegeven. Er had genoeg *moeten* zijn. Er zou zelfs nu genoeg *kunnen* zijn als wij allen samenwerkten. Maar sommige landen hebben hun

PT — graf. voorstelling van Minette Smith

grondgebied dermate verwoest dat zij veel hulp nodig zullen hebben voordat zij ook maar kunnen beginnen aan de oplossing van hun problemen. Hulp *en* tijd, want er bestaan nu eenmaal geen instantbomen.

Maar laten wij eens een wat vrolijker blik in de toekomst werpen. Een regering met een groot aantal olietankers die nu al jaren op lading liggen te wachten, heeft aangeboden ze naar Canada te sturen. De Canadese regering gaat er mee

accord ze te laden met gekapt hout, dat niet geschikt is als timmerhout. Het plan is het hout door de schepen naar Noord-Afrika te laten brengen, waar het als brandstof kan worden benut door het land dat bezig is met een herbebossingsproject voor de Sahara. Het project loopt goed, maar het zal nog enkele jaren duren eer de honderden vierkante kilometers nieuwe bomen stevig hebben geworteld.

Nee, dit alles is nog geen werkelijkheid. In onze huidige wereld, die helemaal ingesteld is op nemen, zou een plan als dit het mikpunt van spot worden. Men zou duizend redenen aanvoeren waarom het onuitvoerbaar zou zijn. Oneconomisch.

Technische problemen. Politiek ongewenst. Strategisch ondeugdelijk. En waarschijnlijk zouden de critici gelijk hebben — als je er tenminste van uitgaat hoe het in onze huidige wereld pleegt toe te gaan.

Als Christus in de wereldse zaken heeft ingegrepen om vrede en welvaart te brengen aan een stervende wereld, zullen de mensen in staat zijn tot samenwerking, en zullen ze leren hoe ze kunnen geven, en welke overvloedige zegeningen er voortvloeien uit mildheid.

Wat een ironie. God toonde ons een weg die naar het Eeuwige leven zou voeren, met het *universum* tot erfenis. De mens heeft die weg verlaten — zodat we nu zelfs zonder brandhout komen te zitten!

— John Halford

geschat op zo'n 2% van wat het eens geweest is. Er valt genoeg regen om de vorming van woestijnen te beletten. Toch is het land steeds minder productief geworden.

Wat de Verenigde Staten betreft zijn honderden miljoenen hectaren bos met de grond gelijk gemaakt door landbouw, houtkap, industriële exploitatie en bosbranden. Veel van dit ontboste land is door erosie voor de landbouw verloren gegaan. Wat eens eindeloos bosland leek is nu toe aan zorgvuldig beheer.

Terwijl sommigen in de houtindustrie beweren dat er in de Verenigde Staten nog steeds 75% van het bosbestand aanwezig is in vergelijking met de dagen van Columbus' aankomst, wordt dat cijfer door milieugroepen weersproken. Zij houden vol dat er nog slechts een klein deel van de oorspronkelijke bebossing resteert.

Een deel van het meningsverschil schuilt waarschijnlijk in de terminologie. Houtbedrijven tellen hun nieuwe boomaanplantingen mee als

„bos”. De milieubeschermers hebben het alleen maar over maagdelijk woud. De houtindustrie is van het gebruik van misleidende terminologie beschuldigd, om daarmee de voortschrijdende decimering van Amerika's wouden te camoufleren.

Milieubeschermingsgroepen blijven zich op het standpunt stellen dat eenmaal gerooid maagdelijk bos nooit goed kan worden vervangen met de aanplantingsmethoden die door de industrie worden toegepast. Zij wijzen erop dat het oorspronkelijke

landschap verwoest wordt, dat beekjes en riviertjes geruïneerd worden, de vis gedood en de wildstand verstoord. En de eenvormige bomen die het oorspronkelijke woud moeten vervangen, zien eruit als even zovele maisstengels: allemaal van dezelfde soort, dezelfde hoogte, dezelfde leeftijd, dezelfde vorm, en op dezelfde afstand van elkaar. Geen schijn van gelijkenis met natuurbos. Daar komt nog bij dat zelfs met behulp van meststoffen en bestrijdingsmiddelen intensieve boomkweekmethoden alleen mogelijk zijn tot de bodem is uitgeput en geen groei meer toestaat.

In Europa ligt de situatie iets anders. De kale heuvels van zuidelijk Europa getuigen nog maar nauwelijks van de uitgestrekte wouden waarmee deze streken eenmaal overdekt waren. Maar West-Europa is er blijkbaar in geslaagd de ongebreidelde verwoesting van zijn bosgebieden te beteugelen, hetgeen ten dele te danken is aan de beschikbaarheid van timmerhout uit noordelijk Europa.

Hoe lang zijn de bossen van de gematigde klimaatzones nog veilig? Veel ervan mogen dan „verboden terrein” zijn voor projectontwikkelaars en toch worden verwoest door bosbranden, luchtvervuiling en zure regen. De stijgende kosten van brandstof leggen een nieuwe druk op die bossen. Er wordt onderzoek gedaan naar een praktische manier om houtcellulose om te zetten in suikers die vergist zouden kunnen worden tot ethanol waarop men auto's kan laten rijden. Een nieuwe methode om houtballetjes te persen belooft voor veel woningen dezelfde betekenis te krijgen als steenkool eenmaal had — maar dat gaat wel ten koste van de wouden.

Ongetwijfeld is de grootste factor die nu de zaagdrift in de woudgebieden van de gematigde klimaatzone in toom houdt, de beschikbaarheid van enorme houtimporten uit Noord-Europa, de Sovjet-Unie en in het bijzonder de tropische regenwouden van de wereld.

De tropische regenwouden

Alle wouden en tropische wildernissen van de wereld bij elkaar beslaan nog geen kwart van het landoppervlak van de aarde. Het hoogste percentage

bebost land vindt men in Zuid-Amerika, in grootte gevolgd door resp. Europa, Noord-Amerika, Azië en Afrika.

Vijftig procent van alle bosland bestaat uit wat wordt aangeduid als „tropisch regenwoud”. Deze wouden bevinden zich voornamelijk in de warme tropische gordel die zich dwars over Midden- en Zuid-Amerika, Afrika en Azië uitstrekt. Steeds luider klinkt tegenwoordig het koor van verontrusting over wat er zich nu in deze gebieden afspeelt. Hier zijn de kettingzagen en bulldozers van de commercie, in combinatie met de landbouwkundige kaalslag- en afbrandmethoden van de plaatselijke boeren bezig de tere huid van de aarde te verscheuren.

In de tropische regenwoudzones houden tenminste 140 miljoen mensen zich in leven door het toepassen van dit soort landbouw. Dat wil zeggen zij ontdoen een bepaald gebied van woud door het geboomte om te hakken en te verbranden. Een paar jaar lang bebouwen ze dan het land. En dan trekken ze weer verder. De reden waarom ze weer verdueren is dat de tropische bodem maar korte tijd in staat is het soort cultuur te verdragen dat men ervan eist.

De cyclus is maar al te bekend. De bomen worden verbrand of op andere wijze verwijderd. Vervolgens proberen te veel mensen een te klein gebied in cultuur te brengen, waarbij ze zich tot het uiterste inspannen om de grond tot het laatste blaadje uit te mergelen. Methoden die in meer welvarende delen van de wereld gebruikelijk zijn — zoals het gebruik van kunstmest, pesticiden en graansoorten met hoog rendement — worden te duur geacht. (Het spreekt vanzelf dat werkelijk zegenrijke praktijken, zoals de reconstructie van de grond met kunstmest en/of compost, in combinatie met periodieke rustpauzes, evenmin gevolgd worden.)

Tenslotte storten zich hevige tropische regens op het ontboste land, om de weinige goede aarde weg te spoelen. En zo raakt de toch al zo kwetsbare tropische bodem snel uitgeput. De landbouwers laten het uitgemergelde land aan zijn lot over, om dieper de wouden in te trekken en opnieuw bomen en struiken te kappen

en te verbranden, waarna de gehele cyclus opnieuw begint.

De „hamburger-connectie”

Kap-en-brand boeren richten over de hele wereld naar schatting twee derde van de totale schade aan de tropische wouden aan. Maar in Zuid-Amerika lijden de wouden meer onder commerciële activiteiten dan onder de boeren. In andere tropische streken van de wereld spelen commerciële interessen een kleinere, maar een voortdurend toenemende rol.

Een belangrijke factor vormt de veefokkerij, speciaal in Latijns-Amerika. De hoge rundvleesprijzen in de ontwikkelde wereld hebben op plaatsen waar eens bomen stonden, gigantische slachtveefokkerijen in het leven geroepen. „In een bepaald geval brandde een . . . multinational in het Amazonebekken een half miljoen hectaren woud af, om er met één gigantische brand terrein te verwerven voor een grote ranch. Het vuur, dat de gehele levende natuur vernietigde, was zo hevig dat het door een weersatelliet voor „een dreigende vulkanische uitbarsting werd gehouden” („Report of the Food Industries of South Africa”, oktober 1980).

De vleesleverantie aan de snackbarketens van Noord-Amerika — vandaar de betiteling „hamburger-connectie” — leidt tot onmiddellijke hoge winsten. Maar veel ranches leveren al na een jaar of 10 geen winst meer op, doordat de door de mens aangelegde weilanden evenzeer ont-aarden als de lapjes grond van de bosboeren.

Wat ook knaagt aan de tropische wouden is de activiteit van multinationals en houtbedrijven. Negentig procent van het timmerhout in de tropische regenwouden is hardhout. Dit hardhout is zeer in trek in de ontwikkelingslanden, daar het hardhout uit de gematigde klimaatzones ofwel opdraakt, ofwel ontoegankelijk is. Met geavanceerde technologie is het mogelijk diep in de tropische wouden door te dringen, de beste bomen om te zagen en af te voeren en een kielzog van vernietiging achter te laten.

Wat het algemene probleem nog ingewikkelder maakt is de dringende behoefte van driekwart van de wereldbevolking aan brandstof om op te koken. Andere, iets minder belang-

(Zie verder pagina 28)

HET MODERNE CHRISTENDOM

door de ogen van Christus

door Roderick C. Meredith

Het spectaculaire verschil tussen de oorspronkelijke leer van Christus en het huidige christendom is weinig bekend.

„Sinds ik hier ben, heb ik ontdekt dat de blanke twee goden heeft — één over wie hij ons heeft onderwezen en één die hij dient”, aldus een Afrikaanse student tegen zijn blanke vriend.

„Op een zendingsschool heb ik geleerd dat de stamreligie van mijn voorouders, die beelden aanbaden en in hekserij geloofden, vals was en haast belachelijk. Maar hier aanbidt men grotere beelden — auto's en allerlei elektrische apparatuur. Eerlijk gezegd zie ik geen verschil.”

Deze gedesillustioneerde jongeman had waargenomen dat het huidige „christendom” ver van de oorspronkelijke leer van Christus is afgedwaald.

Waarom hebben de christenen de eenvoudige leer van Jezus Christus verlaten?

Hoe staat het met Christus' leer?

Jezus Christus verklaarde: „Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult uw naaste liefhebben en uw vijand zult gij haten. Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief en bidt voor wie u vervolgen...” (Matth. 5:43-44).

Hebben de belijdende christenen in de Westerse landen Christus

gevolgd en hun vijanden liefgehad en hun de andere wang toegekeerd (Matth. 5:39) zoals Hij hun geboden heeft?

Feit is dat de grootste en bloedigste oorlogen in de geschiedenis in hoofdzaak in Europa gevoerd zijn — de kern van de Westerse, christelijke beschaving.

Waren de mannen, vrouwen en zelfs kinderen die bij deze oorlogen betrokken waren, ware volgelingen van de nederige timmerman van Nazareth die zei: „Hebt uw vijanden lief”? Toch noemden deze mensen zich bij de naam van Christus — „christen”.

Blijkbaar blijven bijna alle Westerse godsdiensten, filosofieën en sekten de naam van Christus voor hun ideeën gebruiken, voor hun leer, hun praktijken, hoe ver deze ook van de leer van Christus afwijken.

Hij voorzag misbruik van zijn naam

Sinds het leven, de dood en de opstanding van de Zoon van God, heeft men de naam van Christus op elke vorm van heidense levensbeschouwing van de mens toegepast. Het feit dat veel doctrines, ideeën en praktijken van de mens „christelijk” worden genoemd, bewijst absoluut niets!

Heeft Christus deze levensbeschouwingen en instellingen opgesteld? Volgen zij zijn leer en zijn voorbeeld? Hoe zou Hij het huidige „christendom” bekijken?

Wat houdt de leer van Jezus Christus eigenlijk in?

Het enige gezaghebbende antwoord kan men vinden in het geïnspireerde verslag van wat Jezus heeft onderwezen en in het voorbeeld dat Hij ons gaf om na te volgen. Uw eigen bijbel bevat dit geïnspireerde verslag.

Laten we met de zojuist gestelde vragen in gedachten in de bijbel kijken, eerlijk, open en zonder vooroordeel.

Wat onderwees Jezus en hoe handelde Hij — de grondlegger van het ware christendom — en bedenk dat een ware „christen” iemand is die *Christus* en zijn leer volgt!

Zijn leer verworpen

Bij het begin van zijn predikambt „ging Jezus naar Galilea om het evangelie Gods te prediken, [en Hij zeide]: De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods is nabijgekomen. Bekeert u en geloof het evangelie” (Mark. 1:14-15).

Het woord *koninkrijk* wijst op „regering”. Jezus sprak over de toekomstige regering van God over deze aarde. Hij gebod: „Bekeert u en geloof het evangelie!”

Zich bekeren houdt in dat men zoveel berouw heeft dat men niet alleen spijt heeft — maar dat men zich om wil draaien en de andere weg wil gaan. Maar wat is zonde? God zegt: „De zonde is de wetsovertre-

ding" (1 Joh. 3:4, *Leidse Vert.*).

Wij moeten ons bekeren van het ongehoorzaam zijn aan Gods gezag — van het breken van zijn wet!

Laten wij Jezus' eigen woorden over dit onderwerp lezen: „Meent niet [hoewel velen dit graag willen], dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen" (Matth. 5:17). Kenners van het Grieks erkennen dat het woord vertaald met „vervullen" niet alleen betekent „doen of verrichten", maar ook „*volledig* vervullen". Met andere woorden Jezus vervolmaakte in zijn eigen leven de wet en vervulde perfect het goddelijke doel van Gods wet — God liefhebben met al je vermogen en je naaste liefhebben als jezelf.

Waartoe deed Hij dit? Om Gods wet zo te kunnen afschaffen? Dat is wat men u graag wil laten geloven!

Het essentiële criterium voor wat goed en slecht is, is volgens veel kerkelijke leiders niet het goddelijke gebod, maar de subjectieve opvatting van het individu van wat goed is voor zichzelf. „Wij zijn bevrijd van de wet" werpen zij tegen. Maar wat is het antwoord van God? In een profetie over de komende Messias, schreef Jesaja: „De Here had lust om Zijner gerechtigheid wil; Hij maakte groot de wet, en Hij maakte heerlijk" (Jes. 42:21, *Statenvert.*).

Jezus verheerlijkte Gods wet

Verheerlijken, „heerlijk maken", betekent niet tenietdoen, afschaffen, maar verkondigen en zo wijd mogelijk verbreiden. Jezus vervulde en verheerlijkte op volmaakte wijze Gods wet om ons de geestelijke toepassing ervan te laten zien en ook om ons een voorbeeld te geven opdat wij in zijn voetstappen zouden treden (1 Petr. 2:21).

In dezelfde redevoering vervolgde Jezus: „Wie dan één van de kleinste dezer geboden ontbindt en de mensen zo leert, zal zeer klein heten in het Koninkrijk der hemelen; doch wie ze doet en leert, die zal groot heten in het Koninkrijk der hemelen" (Matth. 5:19). Volgens de leer van Jezus moet men dus de kleinste geboden van God zowel onderhouden als leren om groot te zijn in zijn Koninkrijk. Dit is precies het tegenovergestelde van de gangbare leer van het huidige „chris-

tendom". Men heeft u waarschijnlijk geleerd te geloven dat Jezus de wet van God afschafte.

Jezus toonde aan dat zelfs het haten van een naaste — omdat dit gelijkstaat aan de geest van moord — iemand stelt onder het oordeel van de geestelijke wet van God (Matth. 5:21-26). Hij illustreerde hoe iemand overspel kan bedrijven, niet door de daad zelf maar door een vrouw in zijn hart te begeren (vers 27-28).

U kunt over deze voorbeelden in uw bijbel lezen. In ieder geval doen ze de wet van God niet teniet, maar veeleer maken zij deze des te meer bindend!

Het vijfde hoofdstuk van Mattheus eindigt met de instructie: „Gij dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaakt is" (vers 48).

Gehoorzaamheid aan God en zijn wet is de kern van de bergrede. Jezus verklaarde: „Niet een ieder, die tot Mij zegt: Here, Here, zal het Koninkrijk der hemelen binnengaan, maar wie doet de wil mijns Vaders, die in de hemelen is" (Matth. 7:21).

Later tijdens zijn ambt kwam een jongeman Hem vragen: „Goede Meester! wat zal ik goeds doen, opdat ik het eeuwige leven hebbe? En Hij zeide tot Hem: Wat noemt gij Mij goed? Niemand is goed dan Eén, namelijk God. Doch wilt gij in het leven ingaan, *onderhoud de geboden*" (Matth. 19:16-17, *Statenvert.*).

Jezus noemde daarna enkele van de Tien Geboden (vers 18-19). In dit korte gesprek legde Jezus opnieuw de nadruk op het principe van gehoorzaamheid.

Gods regering gebaseerd op zijn wet

Het Koninkrijk of de regering van God is verbonden met Gods wet. Toen Jezus sprak over het goede nieuws van Gods regering dat Hij verkondigde, zette Hij uiteen: „De wet en de profeten gaan tot Johannes; sinds die tijd wordt het evangelie gepredikt van het Koninkrijk Gods en ieder dringt zich erin. Gemakkelijker zouden hemel en aarde vergaan, dan dat er van de wet één tittel zou vallen" (Lukas 16:16-17). Hiermee toonde Jezus aan dat Gods geestelijke wet zal voortduren tot zelfs na het bestaan van het fysieke universum. In feite zal die wet altijd van kracht

blijven! Om aan te tonen over welke wet Hij spreekt, geeft Hij vervolgens een uitleg over een gebod betreffende overspel — een van de Tien Geboden.

Het goede nieuws van Gods regering — dat niet wordt begrepen of gepredikt door de voornaamste stromingen van het huidige christendom — staat in verband met de wet van God zoals deze is vervat in de Tien Geboden. Jezus heeft deze wet gedurende zijn leven altijd verheerlijkt en onderhouden. Hij zei dat Hij de geboden van zijn Vader bewaard heeft (Joh. 15:10).

Na de opstanding van Christus, toen Hij zijn discipelen opdroeg zijn boodschap aan alle naties te verkondigen, gebod Hij: „Gaat dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes *en leert hen onderhouden al* wat Ik u bevolen heb. En zie, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld" (Matth. 28:19-20).

Hier draagt Jezus zijn apostelen duidelijk op zich naar alle naties te begeven om precies dezelfde boodschap bekend te maken van gehoorzaamheid aan de wet van God en aan zijn regering, zoals Hij dat ook aan hen had onderwezen. Vele theologen en religieuze leiders van onze tijd echter onderwijzen helemaal geen gehoorzaamheid aan Gods geboden. Zij beweren dat „de Tien Geboden uit de tijd zijn"!

Precies zoals de Afrikaanse student aan het begin van dit artikel opmerkte, is het huidige christendom zeer ver afgedwaald van de eenvoudige leer van Jezus!

Jezus gaf een voorbeeld

Een christen is iemand die letterlijk het voorbeeld van Jezus Christus volgt. Jezus was het „licht" dat God in de wereld zond om de mensheid te laten zien hoe hij behoort te leven. „Het waarachtige licht, dat ieder mens verlicht, was komende in de wereld" (Joh. 1:9).

Petrus werd geïnspireerd te schrijven dat Jezus Christus leefde en wandelde om ons een voorbeeld na te laten opdat wij in zijn voetstappen zouden treden (1 Petr. 2:21). Jezus was gehoorzaam aan God. Hij zondigde niet — zonde is „de wetsovertreding". (1 Joh. 3:4.) Hij gehoor-

zaamde God en gaf ons een voorbeeld om na te volgen.

De apostel Johannes werd geïnspireerd te schrijven: „Wie zegt, dat hij in Hem [Christus] blijft, behoort ook zelf zó te wandelen [te leven], als Hij gewandeld heeft” (1 Joh. 2:6).

De Prof. Brouwer Vertaling luidt als volgt: „Hij die zegt, in Hem te blijven, die is verplicht, gelijk hij [Christus] heeft geleefd, ook zelf zoo te leven” (1 Joh. 2:6).

Jesus leidde een leven van geven en dienen. Hoeveel „christenen” geloven dit werkelijk?

Paulus werd geïnspireerd te schrijven dat Jesus Christus gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde is (Hebr. 13:8). Christus is niet veranderd. Hij wil u hetzelfde soort leven laten leiden dat Hij in zijn eigen menselijke lichaam 1900 jaar geleden geleid heeft. Jesus is in alle dingen op gelijke wijze als wij verzocht geweest, doch zonder te zondigen (Hebr. 4:15).

Op welke wijze zal Jesus u leiden om aan verleiding te ontkomen? De apostel Paulus stelt het aldus voor, en beschrijft zijn eigen ervaring: „Met Christus ben ik gekruisigd, en toch leef ik, (dat is), niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij. En voor zover ik nu (nog) in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en Zich voor mij heeft overgegeven” (Gal. 2:20).

Hier zien we dat Christus komt om zelf in de ware christen te leven. Hij doet dit door zijn Geest (Rom. 8:9). De heilige Geest verleent aan het individu het geloof zelf van Jesus Christus — hetzelfde geloof waardoor Jesus als sterfelijke mens geleid en gemotiveerd werd.

Door de heilige Geest ontvangt u de natuur en de kracht van Christus om de geboden en wetten van de Almachtige God te gehoorzamen. De heilige Geest verleent de kracht om Gods geestelijke wet te houden.

Het functioneren van de heilige Geest

Hoe ontvangt iemand Gods heilige Geest? Petrus richtte zich tot een groot publiek toen hij zei: „Bekeert u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jesus Christus, tot vergeving van uw zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvan-

gen” (Hand. 2:38). Ditzelfde principe geldt nog steeds.

Ons oude ik moet figuurlijk gesproken begraven worden — ondergedompeld voor de vergeving van zonden. Wij moeten eerst berouw hebben van onze zonden. Dit betekent berouw en bekering van het overtreden van Gods wet! Dan, na werkelijk berouw en bekering en de aanvaarding, door geloof, van Christus' vergoten bloed als betaling van onze vroegere zonden, moeten wij gedoopt worden om de gave van Gods heilige Geest te ontvangen.

Doop — onderdompeling in een watergraf — is een uiterlijke erkenning van de doodstraf die u over uzelf heeft gebracht door ongehoorzaamheid aan de wet van uw Schepper en tevens een erkenning van de bereidwilligheid uw oude ik figuurlijk te laten sterven.

Gods liefde

Vervolgens plaatst Christus door zijn Geest zijn natuur in u — zijn liefde, zijn geloof, zijn kracht om uw eigen natuur en de verleidingen van Satan en deze wereld te overwinnen. (Zie Galaten 5:22-23.)

De liefde die u ontvangt door Gods Geest is geen menselijke liefde, maar de liefde van God, die „in onze harten uitgestort is door de Heilige Geest, die ons gegeven is” (Rom. 5:5).

Hoe is deze liefde werkzaam? Christus antwoordt: „Want dit is de liefde Gods, dat wij zijn geboden bewaren. En zijn geboden zijn niet zwaar” (1 Joh. 5:3).

Doordat Gods liefde in ons geplaatst is door zijn Geest zijn wij in staat zijn geboden te onderhouden! Door een voortdurend geestelijk groeiproces, kunt u zich onderwerpen en God u laten vormen, zodat u in de opstanding uit Hem als zijn eigen zoon geboren kunt worden — in het bezit van zijn goddelijke natuur.

Dit is het werkelijke doel van uw bestaan.

Identiteit van ware christenen

Door de hele geschiedenis heen heeft God altijd diegenen afgezonderd die Hem echt gediend hebben door zijn geboden en zijn wetten te onderhouden. De apostel Johannes schreef onder inspiratie: „Wie zegt: Ik ken Hem, en zijn geboden niet bewaart, is

een leugenaar en in die is de waarheid niet” (1 Joh. 2:4).

Iemand die Gods geboden niet onderhoudt begrijpt niet het soort karakter en de persoonlijkheid die de ware God is. Hij is niet echt bekend met God! Hij produceert zijn eigen godsdienst vanuit zijn eigen verbeelding.

God hoort onze gebeden niet tenzij wij ons nederig onderwerpen en bereid zijn ons geheel en al aan zijn geboden te houden! „En ontvangen wij van Hem al wat wij bidden, daar wij zijn geboden bewaren en doen wat welgevallig is voor zijn aangezicht” (1 Joh. 3:22). Hoeveel belijdende christenen geloven dit?

In onze tijd, zoals de Afrikaanse student opmerkte, aanbidden miljoenen misleide mensen een sentimentele fabrieks-„god” die geen gehoorzaamheid verlangt. Zij zijn misleid door een sluwe duivel.

God zegt: „Een ieder, die verder gaat en niet blijft in de leer van Christus, heeft God niet; wie in die leer blijft, deze heeft zowel de Vader als de Zoon. Indien iemand tot u komt en deze leer niet brengt, ontvangt hem niet in uw huis en heet hem niet welkom. Want wie hem welkom heet, heeft deel aan zijn boze werken” (2 Joh. 9-11).

Dit is krachtige taal! De zaak van gehoorzaamheid aan de ware God en zijn wet is van alomvattend belang!

Gehoorzaamheid aan Gods Woord zal u geluk brengen en uw leven vullen met ware innerlijke vreugde. Door deze gehoorzaamheid worden ware christenen onderscheiden van de miljoenen die weliswaar aannemen dat zij christenen zijn, maar die ver zijn afgedwaald van de eenvoudige waarheden die door Jesus Christus werden onderwezen. □

SEKS

(Vervolg van pagina 12)

Echtparen zijn meer geneigd hun problemen op te lossen. Samenwonende paren plegen daartoe minder in staat te zijn.

Dr. Nancy Clatworthy's conclusie is dat een paar „beter af is door te trouwen”. Wat samenwonen betreft, zegt zij:

„De wetenschap dat iets tijdelijk is, beïnvloedt de mate van verbondenheid ermee. Indien men evenveel gaat

investeren in samenwonen als men in trouwen zou doen — investering van tijd, geld, gevoel en sociale betrekkingen — wetende dat de situatie tijdelijk is, maar hopen dat het niet zo is, dan kan teleurstelling niet uitblijven.”

De gevolgen van seks buiten het huwelijk zijn vérgaand en dikwijls wordt zowel fysiek als psychisch blijvende schade aangebracht. Méér nog: seks buiten de grenzen van het huwelijk is volstrekt in strijd met de hogere wetten van de Almachtige God.

Wat God zegt

God houdt van mensen. God heeft mensen niet geschapen om zich te gedragen als dieren die hier en daar paren, met wie dan ook. God heeft seksuele betrekkingen bestemd voor het huwelijk. Seks is alleen voor het huwelijk!

God bracht de eerste man en vrouw samen en gaf dit ondubbelzinnige gebod: „Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot één vlees zijn” (Gen. 2:24).

Een van de Tien Geboden beschermt seks in het huwelijk (Ex. 20:14). Zonde is de overtreding van die wet. Zonde brengt leed en ellende teweeg. Maar het houden van die wet brengt geluk.

Jezus verruimde die wet zelfs: „Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult niet echtbreken. Maar Ik zeg u: Een ieder, die een vrouw aanziet om haar te begeren, heeft in zijn hart reeds echtbreuk met haar gepleegd” (Matth. 5:27-28).

Gelukkig kunnen u als individu alle fouten of zonden die u begaan hebt, vergeven worden indien uw houding juist en oprecht is: „Maar indien wij in het licht wandelen, gelijk Hij in het licht is, hebben wij gemeenschap met elkander; en het bloed van Jezus, zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde” (1 Joh. 1:7). En opnieuw in vers 9: „Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid.”

Maar lees zelf de strenge waarschuwing aan hen die zich aan seks buiten het huwelijk blijven overgeven: „Dwaalt niet! Hoereerders, afgodendienaars, overspelers . . . zul-

len het Koninkrijk Gods niet beërven” (1 Kor. 6:10).

De meeste mensen letten niet op Gods waarschuwingen. God fulmineert: „Waarom zou Ik u vergeven? Uw kinderen verlaten Mij . . . Toen Ik hen verzadigd had, pleegden zij echtbreuk, ja, in het hoerenhuis zijn zij thuis. Geile, rondzwerfende hengsten zijn het, zij hinniken ieder naar de vrouw van zijn naaste. Zou Ik hierover geen bezoeking doen, luidt het woord des Heren, of zou Ik aan een volk als dit Mij niet wreken?” (Jer. 5:7-9.)

Waarom Seks?

God Schiep seks om een persoonlijke, liefderijke en bindende relatie tussen man en vrouw te zijn, met een veelvoudig doel. Wanneer de voor naamste drijfveer en zorg van iedere partner een houding is van geven aan de ander, is seks een van de verheugendste fysieke, mentale en geestelijke vervullingen die men kan hebben. Het wordt een verenigende kracht, die huwelijkspartners tezamenmeedt, indien het wederzijds gedeeld en wederzijds genoten wordt — iets volkomen unieks uitsluitend tussen hen.

Seks geeft ons ook de gelegenheid kinderen te hebben en andere mensen groot te brengen, hun een menselijk bestaan te geven en de uiteindelijke gelegenheid het bestaan te delen met God, als God.

Bedenk dat het lijden van deze wereld niet onvermijdelijk is. Neem u voor dat u niet dezelfde fouten zult maken die anderen hebben gemaakt. Hebt u ze al gemaakt, vraag God om vergeving en begin opnieuw, vastbesloten er geen meer te maken.

Jonge mannen en vrouwen, kom op voor wat juist is. Schaam u niet voor maagdelijkheid. Het is iets dat eer verdient.

Het is de moeite waard seks te reserveren voor uw toekomstige partner. Blijf op uw integriteit staan. Schipper niet met uw normen. Geef niet toe. U zult het later waarderen en er nooit spijt van hebben.

Vermijd een vaste relatie tot u gered bent voor het huwelijk. Een vaste relatie leidt tot voortijdig seksueel contact. Van lieverlee geven degenen die een vaste relatie hebben toe tot ze helemaal hebben toegegeven.

Jonge mannen — gedraag u als een leider. Profiteer niet van meisjes. Heb respect voor hen. Wees het voorbeeld in correct gedrag door o.a. geen compromissen te sluiten. Vrouwen behoren niet altijd degenen te zijn die nee moeten zeggen.

Jonge vrouwen — geef niet toe. Zorg dat u niet op te jeugdige leeftijd in romantische verwickelingen raakt. Er is gelegenheid voor romantiek op de gepaste tijd. Sluit geen compromis.

Ouders — leer uw kinderen reeds vroeg wat ze over seks moeten weten, zodat ze het niet van de straat en door experimenten hoeven te leren. Beantwoord hun vragen openlijk en zonder schroom. Vermaan hen tot het huwelijk maagd te blijven. Wees hartelijk en liefdevol voor uw eigen partner, een aanschouwelijk voorbeeld voor uw kinderen.

Neem deze vermaningen ernstig ter harte. U zult er later dankbaar voor zijn. □

DRUGHANDEL

(Vervolg van pagina 6)

de Britten miljoenen aan schadeloosstelling betalen. In de tweede plaats werd elk doelmatig verzet gebroken van de Chinese regering tegen de import van het noodlottige produkt. Aldus bleef opium het land binnestromen — en zilver naar buiten. In 1856 kwam het wederom tot een oorlog met de Britten, met hetzelfde resultaat. De Chinezen zagen zich gedwongen de import van opium te legaliseren.

Aldus kwam er een einde aan elk doelmatig verzet tegen de overheersing van de Britten in hun handels-transacties met China.

China gaat zelf verbouwen

In arren moede kwamen de Chinezen toen tot het besluit, dat als ze de Britten dan niet konden tegenhouden, ze er beter aan deden hun voorbeeld te volgen. Er werd een lichte belasting op geïmporteerde opium geheven en tegelijkertijd werd de produktie in eigen land aangemoedigd. Weldra werden de papavers een winstgevend gewas voor de boeren; het bracht twee- tot viermaal zoveel op als eenzelfde areaal tarwe.

De voor de verbouw van papavers meest geschikte grond vond men in

de provincies Szetsj'wan en Juun-nan, die grenzen aan de staten Tonkin (Vietnam), Laos en Birma.

Het was een gebied dat hoog genoeg lag voor de erg gevoelige papaverteelt. Daar kwam bij dat deze streek van oudsher wordt bewoond door bergstammen, die etnisch verschillen van de Chinezen in het noorden en van de rassen uit de lage streken van ZO-Azië. Deze nomadische stammen trekken zich niets aan van officiële grenzen en daardoor kon het gebeuren dat de verbouw van papavers zich over heel ZO-Azië verspreidde, maar toch vooral vaste voet kreeg in de Shan-staten van Birma en het bergland van noordelijk Laos, Vietnam en Thailand.

Uiteindelijk begonnen zendelingen, alsmede een toenemende groep mensen die zich bezorgd maakten dat het opiumverbruik zich ook tot in Europa zou uitbreiden, druk uit te oefenen op het Engelse bestuur. In 1915 werd de export van Britse opium naar China verboden. Maar toen waren er al miljarden verdiend ten koste van het leven van ontelbare Chinezen. En ook was toen reeds het zaad gezaaid voor een toekomstige opiumplaag en wel in de afgelegen hooglanden van ZO-Azië, bekend als de Gouden Driehoek.

De rol van Frankrijk

De zegevierende communistische regering van het na-oorlogse China maakte krachtdadig een eind aan de verbouw van de opiumpapaver, een verbod dat ook voor de zuidelijkste streken van het land gold. Juist de natie die eenmaal aan de ellende van het opiumverbruik werd overgeleverd, wist zich daar zelf van te bevrijden.

Heden ten dage is de Volksrepubliek China niet langer een factor in de internationale sluishandel in narcotica. Maar de afgelegen hooglanden van ZO-Azië waren zeer goed in staat de Europese en Amerikaanse zwarte markten van heroïne te voorzien. Achter in de jaren '50 waren Birma, Laos en Thailand met elkaar de leveranciers van meer dan de helft van de voorraden voor de internationale sluishandel in opium en daarvan afgeleide producten.

Hoe is deze transformatie dan tot stand gekomen? Andermaal moeten de Westerse regeringen voor een

aanzienlijk deel verantwoordelijk worden gesteld.

Toen de Britten India en Birma koloniseerden en China de opiumimport opdrongen, was Frankrijk druk bezig Indo-China (het huidige Laos, Cambodja en Vietnam) onder zijn invloed te brengen.

Frankrijk maakte een begin met de verovering van Indo-China door in 1862 Saigon te annexeren. Vervolgens werd in 1863 Cambodja tot Frans protectoraat, later gevolgd door centraal Vietnam (1883), Tonkin (1884) en Laos (1893).

Om de verovering van deze gebieden en het koloniaal beheer ervan te financieren, nam Frankrijk zijn toevlucht tot de meest winstgevende en ook gemakkelijk te exploiteren bron van inkomsten: opium. Indo-China kende reeds een groot aantal verbruikers van opium — voornamelijk in de kringen van de Chinese kooplieden — en importeerde al opium uit China.

Frankrijk volgde de reeds berucht geworden tradities van koloniale regeringen in de Oriënt. Het schiep overheidsmonopolies, die opium uit India importeerden. Het koloniaal bestuur hief daar belasting van, waarna het overheidsmonopolie de opium aan de bevolking van Indo-China verkocht.

Later werden er zelfs fabrieken gebouwd, die de ruwe opium uit India tot rookbaar materiaal verwerkten. Alles wat met import, verwerking en afzet van opium te maken had, viel onder één overheidsmonopolie.

De winsten op opium vlogen omhoog. Omstreeks 1900 leverde opium meer dan de helft van alle inkomsten uit Frans Indo-China op. Frankrijk bezweek niet voor de morele druk, die een eind had gemaakt aan Englands betrokkenheid bij de opiumhandel in China. Neen, de respectieve gouverneurs van Frans Indo-China gingen ijverig voort met de lucratieve en destructieve handel tot het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog.

De Tweede Wereldoorlog

In de Tweede Wereldoorlog werd Frans Indo-China door de Japanners bezet. Aangezien de Vichy-regering in naam een bondgenoot van Japan was in de strijd tegen de Geallieer-

den, mochten de Fransen het land blijven besturen.

De frontlinies, die in deze oorlog in ZO-Azië ontstonden, kruisten de bevoorradingsroutes van India naar het noorden en dit feit dwong het overheidsmonopolie in Indo-China een nieuwe bron aan te boren.

Die vond men in de hooglanden in het noordwesten van Vietnam en het noorden van Laos.

Reeds heel lang werd de opiumpapaver in deze afgelegen streken verbouwd door de Hmong en Yao stammen die uit Juun-nan waren gemigreerd en hun kennis van dit gewas hadden meegebracht. Hun nieuwe woongebieden bleken uitermate geschikt voor de papaververbouw. Uitgestrekte regenwouden verschaften steeds mogelijkheden voor het verkrijgen van maagdelijke grond. Telkens werden nieuwe stukken bos kaalgeslagen en afgebrand. Doordat het land grotendeels boven 1000 m ligt is het door de koelte op deze hoogte ideaal voor papavers.

Het Franse opiummonopolie begon een campagne om de Hmong en Yao stammen te bewegen hun landbouwareaal uit te breiden en de productie op te voeren. Franse koloniale ambtenaren werden uitgezonden om stamhoofden te bewerken en contracten af te sluiten voor een zo groot mogelijke productie. In ruil voor nieuwe hoeveelheden ruwe opium verleenden de Franse autoriteiten agressieve stamhoofden politieke steun.

De productie nam enorm toe en zo kon het opiummonopolie het door de oorlog veroorzaakte vacuüm opvullen. En daarmee begon tevens een nieuw hoofdstuk van de geschiedenis van de opiumpapaver, dat verstrekkende gevolgen zou hebben — voor de hele wereld.

Eerste oorlog in Indo-China

Na de ineenstorting van Japan deden zich in Indo-China ingrijpende veranderingen voor. De communistische Viet-minh beweging ontketende een opstand tegen de Fransen, die in de jaren '50 tot een bloedige oorlog leidde, die voor de Fransen een enorme ontgoocheling werd. Hun beroepsmilitairen dachten dat het een gewone, (hun vertrouwde) koloniale oorlog zou worden, die met traditionele middelen kon worden gevoerd.

Hun communistische tegenstanders zagen het echter als iets totaal anders n.l. als een politiek conflict, waarbij het om het hart en de geest van de bevolking ging.

Geleidelijk kwamen de Fransen tot de ontdekking dat er in deze strijd met traditionele methoden niets te bereiken viel. Ze begrepen dat ze bondgenoten onder de bevolking nodig hadden en ze zochten die onder etnische minderheden en religieuze groeperingen. En tot de eerstgenoemden behoorden de opium producerende Hmongs in de hooglanden van (nog altijd Frans) Indo-China.

Deze stoere bergstammen bleken voortreffelijke bondgenoten voor de Fransen in hun strijd tegen de Viet-minh. Op het hoogtepunt van deze eerste oorlog verstoorden meer dan 40.000 als huurlingen in Franse dienst vechtende bergbewoners de aanvoerlijnen van de Viet-minh. In ruil voor de loyaliteit en de hulp van deze bondgenoten uit de bergen, moesten de Fransen ervoor zorgen dat de door de bergstammen in Laos en Tonkin verbouwde opium werd opgekocht om daarna via Hanoi en Saigon naar de willige zwarte markten in de rest van de wereld te worden verkocht en afgeleverd.

Het bleek een voor beide partijen uiterst voordelige regeling. De Fransen hadden op deze wijze de beschikking over een uitermate effectieve contra-revolutionaire eenheid, die onder een eigen militair commando stond. De Hmong en Yao stammen hadden een gegarandeerde afzet voor hun winstgevende oogsten. En tegelijkertijd konden de winsten die het Franse staatsmonopolie op de opium maakte, door de Franse opperbevelhebber worden aangewend om de huurlingen hun soldij te betalen.

De val van Dien Bien Phoe maakte een eind aan deze voor beide partijen gunstige overeenkomst. Maar dit model van samenwerking tussen een in Indo-China opererende Westerse mogendheid en huurlingen uit de hooglanden zou later nog eens worden herhaald — met zelfs nog verwoestender gevolgen.

Tweede oorlog in Indo-China: de Vietnam-oorlog

Achter in de jaren '50 vervingen de Amerikanen geleidelijk de Fransen

als adviseurs van de prille Republiek Vietnam, doorgaans aangeduid als Zuid-Vietnam. Deze Amerikaanse belangstelling werd ingegeven door Washingtons streven de verspreiding van het communisme in ZO-Azië tegen te gaan.

Amerika raakte steeds meer bij het conflict in Vietnam betrokken. In hun betrekkingen met de etnische en religieuze minderheidsgroepen zowel in Zuid-Vietnam als in Laos, volgden de Amerikanen het door hun Franse voorgangers gegeven voorbeeld.

Zo kregen eenheden van de Amerikaanse „Special Force” — beter bekend als de Groene Baretten — orders de bergbewoners te rekruteren, ze te bewapenen en op te leiden voor de strijd tegen de communistische Viet-Cong, precies zoals de Rode Baretten van de Fransen destijds hadden gedaan.

Al heel spoedig kwamen de Amerikanen erachter dat elke gewenste relatie met de Hmongs en de Yaos altijd onverbiddelijk met de opiumhandel samenhang.

Ze leerden vooral de Hmongs kennen als ideale guerrillastrijders — ze leefden eenvoudig, leidden een spartaans bestaan, kenden het terrein en waren geduchte vechters.

De mannen van de Special Force hadden ontzag en waardering voor de vele kwaliteiten van de bergbewoners. Er was echter een probleem: deze troepen moesten te eten hebben, maar op hun akkers groeiden vrijwel uitsluitend de opiumpappers. Bijgevolg namen nu de Amerikanen de taak van de Fransen over: ze belastten zich met transport en verkoop van de dodelijke opium van hun bondgenoten op de markten in de grote steden van ZO-Azië. Zo werd zelfs uit de Shan-staten van Birma opium met Amerikaanse transportmiddelen naar de centra van de zwarte handel en de heroïne-fabrieken gebracht.

Noord-Thailand ontwikkelde zich tot een internationaal centrum voor opiumsmokkel en heroïneproductie. Gedreven door het beginsel van „nemen”, werden corrupte militairen en ambtenaren in alle bij de oorlog in ZO-Azië betrokken landen schatrijk aan de illegale handel in narcotica. En over de hele wereld werden winstgevende smokkelroutes of „connecties” voor deze sluikhandel uitgezet.

Saigon werd een der voornaamste smokkelcentra van heel ZO-Azië. Heroïne, morfine en opium werden in Vietnam gemakkelijk verkrijgbaar tegen lage prijzen. Deze ontwikkeling heeft een ellendig effect gehad op de houding van de jeugd, zowel in Amerika als elders ter wereld, voor wat betreft de verkoop en het verbruik van illegale drugs.

Amerikaanse dienstplichtigen in Vietnam kwamen er weldra achter dat heroïne en aanverwante producten, die in de straten van Saigon gemakkelijk en voordelig te krijgen waren, een snelle manier waren om troost te vinden en de gewetenswroeging te vergeten, veroorzaakt door de in deze zeer gehate oorlog bedreven gruwelen.

Waar zoveel drugs zo gemakkelijk te krijgen waren, werden traditionele taboes gemakkelijk opzij gezet. Het verbruik van drugs — in het bijzonder van heroïne — werd onder de Amerikaanse dienstplichtigen in Vietnam iets heel gewoons.

En toen deze soldaten naar hun vaderland terugkeerden, lieten ze deze instelling t.a.v. drugs niet in Vietnam achter. De gewoonte werd aan een volgende generatie doorgegeven.

Een nieuwe lossere houding ten opzichte van de hele drugwestie gekoppeld aan het morele verval van de maatschappij heeft velen tot een escapistische levenswijze gebracht door drugmisbruik.

Vele verbruikers van „hard drugs” uit de jaren '60 zijn overgegaan op z.g. „soft drugs”, die als minder schadelijk worden beschouwd. Maar tegenwoordig neemt onder de jeugd juist de vraag naar hard drugs voortdurend toe.

Waar zal dit alles eindigen?

Alleen de Volksrepubliek China heeft zich ingespannen en de nodige offers gebracht om het drugverbruik de baas te worden. Welke andere naties zijn bereid dezelfde prijs te betalen in de vorm van een volkomen gecentraliseerd gezag en heropvoeding? De echte waarheid is dat alleen het weldra komende Koninkrijk van God de vicieuze cirkel van dit kwaad zal doorbreken. In de wereld van morgen, onder Gods gezag, zal er geen ellende meer

bestaan, die de oorzaak is van de begeerte de werkelijkheid te ontvluchten. Dat is het goede nieuws dat *De Echte Waarheid* het voorrecht heeft u thans te mogen verkondigen.

De regering van Jezus Christus zal met groot gezag bekleed zijn. Dit gezag zal niet berusten op begeerte naar macht en eigen voordeel. Het zal de volkeren zo opvoeden dat geen sterveling nog geïnteresseerd zal zijn in een politiek van zelfverrijking ten koste van miljoenen mensen.

In de wereld van morgen zal het drugmisbruik verdwijnen. Intussen staan Engeland, Frankrijk en de Verenigde Staten voor de taak het hoofd te moeten bieden aan een explosieve epidemie van drugmisbruik onder de jeugd, een kwaad dat zich naar alle kanten verspreidt en alle volkeren van de vrije wereld besmet en aantast.

Deze wereld heeft zelf de wind der zelfzucht gezaaid, en oogst thans de storm der misère. □

CHILI

(*Vervolg van pagina 4*)

einde naderde, kwamen de leiders van de strijdkrachten echter met tegenzin tot de conclusie dat het enige alternatief voor een burgeroorlog, dan wel een volledige communistische heerschappij in Cubaanse stijl, het vertrek van Allende was.

Op 11 september 1973 voerden de commandanten van leger, vloot, luchtmacht en staatspolitie gezamenlijk de „Operatie Cochayuyo” (Zeevier) uit. Na het presidentiële paleis en de oude Munt („La Moneda”) te hebben omsingeld, gaven de eenheden president Allende bevel zijn ambt neer te leggen. In ruil daarvoor werd hem een vrijgeleide naar het buitenland aangeboden.

Maar Allende en zijn gewapende aanhangers in het paleis besloten zich tot het uiterste te verzetten. Naar verluidt zou de belegerde president tegen een van zijn volgelingen hebben gezegd: „ze dragen mij hier alleen als lijk naar buiten” — wat vier uur na het begin van het beleg inderdaad gebeurde.

Hoewel er verschil van mening bestaat omtrent de precieze omstandigheden van zijn dood, neemt men

aan dat Allende zichzelf van het leven beroofde met een klein machinegeweer — een geschenk van Cuba's Fidel Castro.

Het is niet zonder betekenis dat de hoofdredacteur van *De Echte Waarheid*, Herbert W. Armstrong drie weken voor Allende's tragische einde in Santiago was geweest. De heer Armstrong, die talloze staatshoofden en regeringsleiders in de wereld heeft bezocht, was door president Allende uitgenodigd naar Chili te komen.

Vanwege de woelige toestand in het land, had de president de dag voor de ontmoeting de hoofdstad moeten verlaten. Zijn chef-protocol vertegenwoordigde hem. Drie weken later lag Allende dood in dezelfde kamer waar de heer Armstrong was ontvangen.

Onwaarschijnlijke martelaar

Door zijn dood werd Allende onmiddellijk tot martelaar voor de communisten en hun sympathisanten in de hele wereld. De coup had volgens hen bewezen dat een vrij gekozen marxist nooit op wettige wijze een volle ambtstermijn kon uitzitten.

Wat daarbij — in vele gevallen opzettelijk — over het hoofd werd gezien, waren de ruïneuze resultaten van het Chileense marxistische experiment. Even gemakkelijk verloor men uit het oog dat Allende met ongrondwettige middelen aan de macht had proberen te blijven, in het bijzonder door zijn eigen privé-leger te scheppen en door illegale inbezittingen van eigendommen aan te moedigen.

Zowel de Chileense volksvertegenwoordiging als het Hoogerechtshof en de Thesaurier-Generaal hadden stuk voor stuk verklaard dat zijn regering een onwettig bewind voerde, en bij herhaling de Chileense grondwet had geschonden. Allende negeerde hun beschuldigingen.

Een Duitse zakenman die tijdens de omwenteling in Chili was, gaf misschien wel de beste verklaring van de revolutie: „Dit was geen coup van ambitieuze generaals.” Het was de „laatste en enige kans” zei hij, „om te voorkomen dat de communisten de gehele macht in handen namen”.

Daarop volgende rapporten dat de Amerikaanse CIA (Central Intelligence Agency) bij de *golpe* (coup) betrokken was, waren overdreven. De

woede van de Chileense middenstand jegens de regering was in 1973 zo groot geworden, dat de coup zonder twijfel zou hebben plaatsgevonden, al dan niet met Amerikaanse hulp.

Aanvankelijk bracht de machtswisseling alleen verandering in de politieke richting van het land. Economisch lag Chili uitgeteld. Gedurende een korte periode daarna schoot de inflatie tot een fenomenale 1000% per jaar omhoog.

Op zoek naar een uitweg uit de chaos, vertrouwden de leiders van de militaire junta de taak om het economisch fortuin van het land te keren, toe aan een groep jonge Chileense economen, die als bijnaam de „Chicago Boys” kregen. Ze hadden namelijk allen na het behalen van hun graad in de economie, hun studie aan de universiteit van Chicago voortgezet onder professor Milton Friedman, wiens deskundigheid hem in 1976 de Nobelprijs voor economie had opgeleverd.

Voordat de economen veel konden uitrichten, kreeg de economie nog twee zware klappen te verduren — ditmaal niet door Chili's schuld. In 1974 schoten de wereldolieprijzen omhoog toen het OPEC-oliekartel de leiding in handen nam. En als gevolg van de wereldrecessie tuimelde de prijs van het koper — Chili's voornaamste exportartikel — omhoog.

In 1974 bereikte Chili's nationale economie het dieptepunt met een alarmerende daling van het Bruto Nationaal Produkt met 12,9%.

In Chili's donkerste uur gingen de economen aan de slag, ook al verergerde de aanvankelijke uitwerking van hun hervormingen de problemen alleen maar. Zij begonnen met het snoeien van de verstikkende bureaucratie en droegen het grootste deel van de produktie weer in particuliere handen over. En zij maakten een begin met het slechten van de bijna onneembare tariefmuren, die Chili letterlijk van de wereldeconomie hadden afgesloten.

De algemene economische spelregels richtten zich nu op toeneming van de welvaart door een zo fors mogelijke nationale groei. Men hoopte zo het lot van de produktieve middenstand te verbeteren en tegelijkertijd een surplus te scheppen om de allerarmsten te helpen.

Een andere doelstelling was de volle benutting van de natuurlijke rijkdommen waarmee Chili voorop lag, aan te moedigen. Het ging daarbij om grondstoffen zoals de ernstig verwaarloosde houtreserves.

De economen richtten hun pijlen in het bijzonder op Chili's 40 jaar oude politiek van „importvervanging”, mogelijk het belangrijkste obstakel dat de toekomstige vooruitgang van het land in de weg stond. Onder het regime van de importvervanging werden bijna alle buitenlandse producten met uitzondering van bepaalde voedingsmiddelen en machines door hoge invoerrechten buiten de deur gehouden.

Bedoeld om plaatselijke industrie en arbeidsplaatsen te beschermen, wakkerde deze politiek alleen maar de inflatie aan, daar Chili domweg een te kleine markt opleverde dan dat het land alles zelf had kunnen produceren. Bijgevolg waren Chili's consumenten gedwongen duurdere en vaak inferieure binnenlandse waren te accepteren, in plaats van betere, minder kostbare buitenlandse artikelen.

De economen hebben de invoertarieven nu in etappes omlaaggebracht van gemiddeld 100% in 1973 tot een uniforme 10% nu. Een Chileen kan nu voor omstreeks 16.000 gulden een auto kopen die hem onder Allende 50.000 gulden gekost zou hebben.

Sommige eertijds beschermde industrieën zijn ten onder gegaan, of werden gedwongen zich aan te passen om met de nieuwe markt mee te kunnen. Maar tot dusverre hebben de Chileense zakenlieden zich merkwaaardig veerkrachtig getoond.

En de winkels in de binnenstad van Santiago, die nu tjokvol betaalbare geïmporteerde koopwaar van over de hele wereld liggen, getuigen van Chili's opmerkelijke ommekeer.

Exporten omhoog, werkloosheid omlaag

Geld en inspanningen zijn naar de ontwikkeling van nieuwe industrieën overgeheveld. Zo heeft men bijv. met succes meer verscheidenheid in de export gebracht.

Chili's overvloedige fruitoogsten hebben zich een behoorlijke plaats op de wereldmarkten veroverd. De bosbouwindustrie is uit het niets omhoog geschoten en maakt nu na koper de

voornaamste sector van de export uit.

Natuurlijk verliep een dergelijke radicale omschakeling van de economie van een heel land niet zonder overgangsproblemen.

Een bijzonder lastige uitdaging vormde de werkloosheid, die in maart 1976 tot 20% omhoog was geschoten, om in de jaren daarna tussen de 12 en 15% te blijven schommelen.

Onder Allende was de werkloosheid laag; in 1971 bedroeg zij zelfs niet meer dan 3%. Maar dat cijfer vormde slechts een façade; om politieke redenen nam de regering vrijwel iedereen in dienst die een baantje in een staatsonderneming wilde hebben — of die ondernemingen nu extra mankracht nodig hadden of niet. De „gelijkgeschakelde” banken en ondernemingen werden door „interventie” zwaar overbezet met „politiek gekwalificeerd personeel”.

Veelbetekenend is het feit dat de werkloosheid vanaf maart jl. is gedaald tot 8,3%. Afgezien van inflatie is dit de laatste grote negatieve economische spanningsmeter om een werkelijke verbetering tot uitdrukking te kunnen brengen.

Sociale diensten op de helling

De zich over een breed terrein uitstrekkende hervormingen zijn niet „over de ruggen van de armen” uitgevoerd. Evenmin wordt de armoede bevorderd.

De regering besteedt nu meer aan onderwijs en sociale dienstverleningen dan de Allende-regering, daar de financiële middelen niet langer behoeven te worden verkast aan het subsidiëren van onprofijtelijke genationaliseerde industrieën. (Chili is echter nog steeds een „gemengde economie”, met de grootste tien maatschappijen in staatseigendom. Over het algemeen leveren deze echter winst op — zelfs de Spoorwegen!)

De laatste hervorming die overal ter wereld de wenkbrauwen deed fronsen, is de instelling van een uit *particuliere middelen* gefinancierd stelsel van sociale zekerheid. Evenals in de Verenigde Staten is het regeringsfonds voor de sociale voorzieningen in wezen insolvent.

Tenslotte is er een nieuw klimaat in de vakbeweging geschapen. Evenals in

andere sectoren van de Chileense samenleving zijn de federaties van werknemers gedecentraliseerd en „ontpolitiseerd”. Contractonderhandelingen zijn nu alleen op ondernemingsniveau toegestaan, dus niet per industrietak. Op deze manier worden verlamdende nationale stakingen voorkomen. Evenmin kunnen vakbonden regelingen opleggen, die boven het inflatiepercentage uitstijgen.

Doel van het ingrijpende economische hervormingsprogramma is een poging het gehele volk meer te *geven*, in het bijzonder meer mogelijkheden. Het staat Chileense burgers nu vrij zich zonder vergunning van de overheid op elk door hen gewenst terrein van zakelijke bedrijvigheid te begeven.

De buitenlandse belegger geniet dezelfde rechten en verplichtingen als een Chileense belegger — waarmee het bijbelse beginsel in praktijk wordt gebracht om de vreemdeling te behandelen zoals men zelf behandeld zou willen worden. Er bestaan letterlijk geen beperkingen op het overmaken van kapitaal of inkomen.

Natuurlijk is Chili geen volmaakte maatschappij — dat is geen enkele regering in *deze* wereld, welke filosofie of ideologie zij ook is toegedaan. Maar de statistieken bewijzen dat Chili diverse zaken goed aanpakt in een wereld die op hol geslagen lijkt. Een land dient niet te worden beoordeeld naar zijn ideologie, maar naar de vruchten welke het door en voor zijn burgers oplevert.

„Adempauze” in de politiek

In 1973 was Chili verworden tot een democratie die haar instellingen had uitgemolken. Vijftig jaren lang had de gehele gemeenschap — politieke partijen, het zakenleven, vakbonden en onderwijs — zich dermate verdeeld in zelfzuchtige belangengroepen, dat het land tenslotte ineenstortte.

Op grond van deze ervaringen is de politiek zolang op een zijspoor gezet, terwijl de leidende krachten in het land het publiek en zijn toekomstige leiders nieuwe denkwijzen trachten bij te brengen.

Het publiek als geheel stemt in met deze adempauze in de koortsachtige activiteiten van de beroepspolitici. De stemming onder de meerder-

heid van de Chilenen wordt misschien het best uitgedrukt door een jonge ontwikkelde Chileense, die in woede ontstak over de voortdurende kritiek op haar land: „Wat wij Chilenen willen, is vrede en rust en orde. We hebben schoon genoeg van de politiek.”

Opinieonderzoeken brengen aan het licht dat de regering onder leiding van generaal (en president) Augusto Pinochet zich in grote populariteit mag verheugen. Een veel voorkomend oordeel is het volgende: een derde van het volk steunt de regering van ganser harte, en een ander derde deel is bang voor het alternatief, gezien de nachtmerrie van het Allende-bewind.

Bij een vorig jaar september gehouden volksstemming hechtten de kiezers van Chili hun goedkeuring aan een nieuwe grondwet, die op 11 maart 1981 van kracht werd.

Met 67% van de stemmen (een bevestiging van de steun van twee derde van de bevolking) verklaarden de kiezers zich accoord met het aan de macht blijven van generaal Pinochet, als president voor de eerstkomende acht jaar.

Gedurende deze overgangperiode is president Pinochet van plan het politieke leven geleidelijk te herstellen, en onder zorgvuldig gecontroleerde condities parlementsverkiezingen te laten houden. Maar partijen die de „klassenstrijd” propageren, zullen worden verboden.

De president zal nauwlettend het oog houden op de vooruitgang van het land. Als het politieke klimaat rijp wordt geacht, zullen er in 1989 presidentsverkiezingen worden gehouden. Zo niet, dan zal voor een tweede periode van acht jaar een benoemde president het land op de juiste koers trachten te houden.

Julio Dittborn, een official van *Odeplan*, het economisch planbureau van de staat, en zelf een „Chicago Boy”, wees mij verleden jaar in Santiago op het belang van de rol van president Pinochet. „Elk belang, elke groep droomt van een monopoliepositie”, zei hij. „De enige afweer daartegen is een vastberaden president” die het grote geheel overziet, het belang van het land als geheel.

De huidige leiders van Chili hopen dat wanneer gekozen politici ooit weer aan de macht zullen komen, ze

een stevig verankerde, welvarende en gedepolitiseerde maatschappij zullen aantreffen. En zij hopen dat de geherstructureerde Chileense maatschappij het voor de gekozen politici minder gemakkelijk zal maken om stemmen te kopen, een deel van de bevolking om te praten en tegen het andere op te zetten, of om de welvaart van het land te gebruiken (te stelen) om zichzelf een permanente functie te verschaffen.

De regering, aldus een zegsman van het kabinet, mikt op „de vorming van een nieuwe generatie politieke leiders die in staat zijn alleen maar in het landsbelang te handelen, en niet als demagogen”.

Gezien de aard van de mens en zijn verlangen om te „ontvangen” in plaats van te „geven” moet Chili’s politieke en economische experiment inderdaad als ambitieus worden beschouwd.

Noodzaak: nieuwe leiders voor de hele wereld

In zijn inaugurele rede op 11 maart sprak president Pinochet zich overeenkomstig de verwachting uit tegen de zelfzuchtige politieke methoden van het verleden. Hij zei dat de oude staatsregeling „had gefaald doordat de oude politici hadden gefaald”.

De lessen die de lezers van *De Echte Waarheid* uit deze opmerking en uit Chili’s ervaringen dienen te trekken, is dat de politiek en de politici van de *gehele wereld* hebben gefaald — en op weinige uitzonderingen na, in de hele geschiedenis hebben gefaald.

De hoofdredacteur van *De Echte Waarheid*, Herbert W. Armstrong, heeft geschreven: „Regeringen beloven de vrede, maar brengen oorlogen. Zij beloven het volk weldaden, en zuigen het volk dan uit om de kosten van die weldaden te dekken, vermeerderd met de buitensporige kosten van de regering. Regeringsbeloften zijn leeg. Het volk is het werktuig om geld te dokken, en er vervolgens maar een deel van terug te krijgen. Bij de regeringen van mensen zoeken wij tevergeefs naar enig inzicht in het doel van het leven, of naar een bewuste verbreiding van de werkelijkke waarden.”

Al heel gauw zal er nu in plaats van de „oude politiek” van deze wereld, een totaal nieuwe en volkomen

rechtvaardige en eerlijke regering komen — niet van mensen, maar van God, onder leiding van Jezus Christus.

Dit is de ware kern van de boodschap van het evangelie van Gods Koninkrijk dat Jezus predikte — en waarvoor Hij ter dood werd gebracht. In het boekje *The Wonderful World Tomorrow — What It Will Be Like* schrijft de heer Armstrong:

„De nieuwe Wereldregering . . . zal *geen* zogenaamde democratie zijn. Het zal *geen* 'socialisme' zijn. Het zal *geen* communisme of nazisme zijn. Het zal *geen* menselijke monarchie, oligarchie of plutocratie zijn. Het zal niet een regering van de MENS over mensen zijn. De mens heeft *bewezen* dat hij volslagen incompetent is om zichzelf te regeren!

„Het zal een GODDELIJKE Regering zijn — de regering van God. Het zal *geen* regering vanaf de basis zijn. Het volk zal *geen* stemrecht hebben. Het zal *geen* regering van of door het volk zijn — *maar een regering VOOR het volk!* Het zal een regering van boven af (van de Almachtige God) zijn!

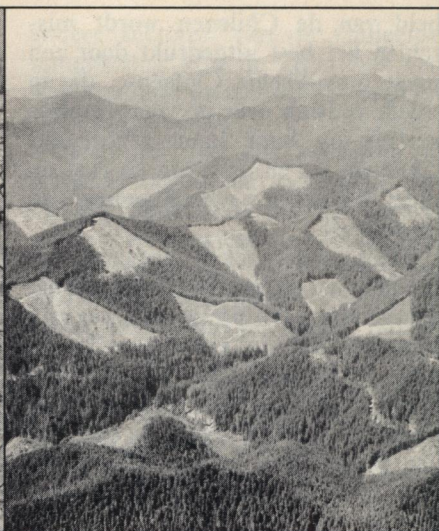
„Er zullen *geen* verkiezingscampagnes zijn, waarbij elke kandidaat erop uit is zichzelf in het gunstigste licht te stellen en zijn tegenstanders te belasteren en in diskrediet te brengen. Er zal *geen* tijd verdaan worden met machtswellustige lastercampagnes . . . Alle autoriteiten zullen *benoemd* worden — en wel door de goddelijke Christus die de harten van de mensen kent — hun verborgen karaktertrekken en hun bekwaamheden of hun gebrek aan bekwaamheden.”

De regering van God — een goddelijke dictatuur als u wilt — zal regeren in een zorgzame, liefdevolle verhouding tot haar onderdanen. Het zal een bewind zijn voor het welzijn van het volk.

Het weldra aanbrekende, door God geregeerde utopia zal het bestuurlijke en economische „experiment” zijn, dat uiteindelijk blijkt te werken.

God geve dat die dag snel moge aanbreken. □

Afgelopen zomer bracht de schrijver in het kader van een uitgebreide speurtocht naar de feitelijke situatie in Zuid-Amerika ook een bezoek aan Chili.

Foto's afgegaan door U.S. Forest Service.

TWEE METHODEN voor het kappen van bos. Links: volledig weggakken van volwassen natuurbos met daarna nieuwe bosaanplant. Rechts: rooien van bos in gedeelten met primair wegeaanleg en daarna geleidelijke herbebossing. Vele tropische wouden worden helaas niet vervangen.

BOSSEN

(Vervolg van pagina 18)

rijke factoren zijn de aanleg van snelwegen en die van olie- en gaspijpleidingen. Toch hebben ook die projecten de kaalslag van miljoenen hectaren tropisch woud noodzakelijk gemaakt.

Elk jaar wordt een tropisch bosgebied ter grootte van geheel Groot-Brittannië met de grond gelijkemaakt. Dat lijkt misschien niet zo'n groot stuk van de wereld, maar het is wel een belangrijk deel van het nog resterende tropenwoud.

Waarom die bezorgdheid?

Wat hebben al die problemen nu met u persoonlijk te maken? Om te beginnen zijn er de economische factoren. Naarmate er meer bomen verdwijnen, zal de prijs van houtproducten en houtderivaten — van uw dagelijkse krant tot timmerhout — voortdurend verder stijgen. Ook niet-tropische wouden zullen ten offer vallen aan de dringende behoeften van de wereld.

Nog onheilspellender is een bijzonder dreigend effect van de ontbossing: de verandering van de weerpatronen. „De president van de Braziliaanse Academie van Wetenschappen waarschuwde dat het Amazonewoud in een tempo van 2700 meter per uur wordt vernietigd, en dat het over 35 jaar totaal verdwenen

zal zijn, waardoor het wereldweersysteem mogelijk voor altijd zal worden beïnvloed” (*Ibid.*).

Naar schatting hebben de tegen de natuurlijke vegetatie gerichte activiteiten van de mens en van zijn dieren al drastische veranderingen aangebracht in 20% van de totale oppervlakte van de vastelanden, met als gevolg een wijziging in de warmte- en waterhuishouding. Combineer de schade die de mens door de eeuwen heen aan het milieu heeft aangebracht met de huidige slachting in de tropische wouden, en er is echt reden tot ongerustheid. Het evenwicht in de natuur hangt voor een deel samen met een bepaald percentage van het aardoppervlak dat met bomen is bedekt. In zekere zin is er hier een parallel met de menselijke huid. Een mens kan een zeker deel van zijn huid missen en het overleven. Maar als dat kritieke punt is overschreden, laat het hele levenssysteem het afweten.

Net zo is het met de woudbedekking van de aarde. Zij speelt een wezenlijke rol in de wereldkringloop van water, zuurstof, koolstof en stikstof, en beïnvloedt zowel de wind als de temperatuur en de luchtvochtigheid. Wetenschappers die de situatie bestuderen, zijn verdeeld in hun voorspellingen omtrent de vraag of het nu als gevolg van de ontbossing en de rook van de kap-en-verbrand cultuur warmer, dan wel kouder zal worden. Een kleine verandering in een van beide richtingen zal al

voldoende zijn om de weerpatronen zoals we die altijd hebben gekend, te verstoren.

„Superbomen” de oplossing?

Sommige geleerden zien met enig optimisme naar wat zij hopen dat bereikt kan worden door toepassing van „superbomen”, bepaalde bonensoorten en andere sterke, snelgroeende planten. Die „superbomen” (de meeste ervan zijn in werkelijkheid hoog opgroeiende peulvruchten) kunnen in een jaar tijd wel 6 meter hoog worden — en zelfs hun bladeren zijn eetbaar. Daar zij in staat zijn de bodemerosie te vertragen, en voedingsstoffen aan de bodem toe te voegen, vormen zij een bron van pulp, papier en brandhout. Wat de bewuste bonensoort betreft, dit is een kleinere plant die vrijwel geheel eetbaar is, tot en met de wortels. Men hoopt dergelijke planten te kunnen „verbouwen” waar eens bossen stonden.

Maar het kost geld om dergelijke planten neer te zetten waar ze nodig zijn. En er moet heel wat worden afgepraat eer iedereen overtuigd is — van de hoogste niveaus van de betrokken regeringen tot de bosboeren, wier handelen wordt bepaald door een vast patroon waarin dikwijls moeilijk verandering is te brengen. Daar komt bij dat deze snelgroeende planten toch nooit een natuurlijk hardhoutbos kunnen vervangen. Het is zoiets als het uittrekken van alle

bloemen uit een tuin, om er in plaats daarvan een snel groeiend eetbaar onkruid te zaaien. Mogelijk zal het onkruid bodemerose voorkomen, overvloedig groeien en zelfs voedsel verschaffen. Maar onkruid is niet hetzelfde als bloemen!

De stam van de boom

Een boom, of hij nu deel uitmaakt van een bos of alleen op een plekje in de stad staat, is niet iets vanzelfsprekends. Natuurlijk is er een juiste manier en een juiste tijd om hout en bosbouwproducten te oogsten. Niemand beweert het omgekeerde. Maar wat verkeerd is, is de grootschalige verwoesting van wouden en boslanden.

Toen God de eerste man en vrouw schiep, plaatste Hij hen in een ideale omgeving — een tuin met een heleboel bomen. Adam kreeg de opdracht de hof te bewerken en te bewaren (Gen. 2:9, 15). Dat betekende een verantwoord beheer. En dat is precies waaraan de wouden en boslanden van de aarde nu behoefte hebben.

Maar wie zal uitmaken wat verantwoord beheer is? De houtbedrijven? Multinationale ondernemingen? Projectontwikkelaars? Veeboeren? Door armoede geteisterde boeren? Wetenschappers? Milieubeschermers? Bureaucraten? Iemand moet toch de leiding hebben. Maar wie?

Net als bij de andere plagen die de mensheid teisteren is er maar één werkelijke oplossing van de toeneemende crisissituatie waarin de wouden van de aarde verkeren: een faire, zich van haar verantwoordelijkheid bewuste, onkreukbare wereldregering. Het soort regering dat Jezus Christus op deze aarde zal vestigen.

Al sinds de dagen van Kaïn zijn er mensen geweest die geprobeerd hebben de aarde te „forceren” — door pogingen er meer uit te wringen dan zij kon opleveren. Vergeten is het feit dat God niet bepaalde delen van de aarde heeft gezegend opdat zij grote aantallen mensen en dieren zouden kunnen herbergen. Het is fout om te proberen de grens waartoe het land in staat is, te overschrijden.

De problemen die worden opgeworpen door de miljoenen bosboeren die zelf slachtoffer zijn van de omstandigheden, van hen die brandhout nodig hebben om in leven te

blijven, van hen wier dieren het land overbegrazen, van de op winst beluste commerciële en industriële belangengroepen, en van alle anderen die met elkaar bezig zijn de wouden van de wereld te verwoesten en de bomen te doden — al die problemen kunnen alleen maar ten volle worden opgelost onder Gods regering. Het zal als volgt in zijn werk gaan.

Eindelijk — herbebossing op de juiste manier!

Een van de specifieke gedragslijnen die zullen worden gevolgd in de Wereld van Morgen, is een gigantisch herbebossingsprogramma. Als wij daar nu al behoefte aan hebben, zal het dan zeker nodig zijn. De reden is dat een derde van alle nu nog staande bomen in vlammen zal opgaan in de catastrofale militaire gebeurtenissen waarmede deze eeuw zal worden afgesloten (Openb. 8:7).

God openbaarde zijn herbebossingsprogramma in de volgende termen aan de profeet Jesaja: „Ik zal in de woestijn ceder, acacia, mirt en olijfwilg zetten; Ik zal in de wildernis cypres naast plataan en denneboom planten” (Jes. 41:19).

Merk op dat er in Gods herbebossingsprogramma een verscheidenheid aan bomen bijeengeplant zal worden. Hij zal niet de benadering van de „bomenfarm” volgen, waar om snel profijt te verzekeren, grote oppervlakten met één en dezelfde soort bomen worden beplant. Evenmin zal Hij zijn toevlucht nemen tot „superbomen”.

De inheligheid die in feite ten grondslag ligt aan het huidige probleem, vond haar oorsprong bij Satan, een gevallen aartsengel. Jesaja 14 spreekt van dit wezen, waarbij de „koning van Babel” als typering wordt gebruikt. Een van de kenmerken van zijn heerschappij is het blindelings omhakken van bomen! De bijbel schildert de vreugde van de bomen wanneer Satans regering omvergeworpen is: „zelfs de cypresen verheugen zich over u, de ceders van de Libanon: Sinds gij neerligt, klimt niemand naar ons op om ons te vellen” (vers 8).

Dit wil niet zeggen dat er in de Wereld van Morgen geen bomen meer zullen worden geveld. In tegendeel, Jesaja 60:13 en Ezechiël 41:22 tonen dat er een doelmatig

gebruik van fraaie bossen zal worden gemaakt. Men zal verstandig omspringen met de materiële hulpbronnen. Om maar eens iets te noemen, er zal geen behoefte meer zijn aan papier om al de waardeloze boeken en publicaties te drukken die tegenwoordig verschijnen. Wat in de Wereld van Morgen gedrukt zal worden, zal de moeite van het drukken waard zijn. En wanneer de nieuwe maatschappij is gegrondvest en volgens Gods plan wordt bestuurd, zullen veel van de houttoepassingen die wij in onze huidige wereld onmisbaar achten, als verouderd en overbodig worden beschouwd. Er zullen dan misschien betere manieren worden gevonden om in onze behoeften te voorzien.

De bijbel geeft een opmerkelijke beschrijving van de vrede die in de nu weldra komende wereld zal heersen. Wanneer alle landen in vrede met elkaar zullen verkeren, „zullen [de inwoners] zitten, een ieder onder zijn wijnstok en onder zijn vijgeboom, zonder dat iemand hen opschrikt” (Micha 4:4). Wanneer elk huisgezin zijn eigen vijgeboom heeft, is er geen reden om aan te nemen dat het niet ook over andere vrucht- en notendragende bomen zal beschikken, en bovendien over bomen die schaduw geven en schoonheid schenken.

Wanneer Gods regering over de wereld gevestigd zal zijn, zal er een eind zijn gekomen aan de verkwistende plundering van de natuurlijke hulpbronnen van de wereld. In plaats daarvan zal er zowel een wijs gebruik als een verstandige ontwikkeling en conservering zijn. De bijbel beschrijft de bomen van die tijd als jubelend van vreugde (Ps. 96:12-13; Jes. 44:23). Dan zullen de heuvelen inderdaad weergalmen van muziek: „de bergen en de heuvelen zullen voor u uitbreken in gejuich en alle bomen des velds zullen in de handen klappen. Voor een doornstruik zal een cypres opschieten, voor een distel zal een mirt opschieten, en het zal de Here zijn tot een naam, tot een eeuwig teken, dat niet uitgeroeid zal worden” (Jes. 55:12-13). □

NOOT VAN DE REDACTIE:

In het vorige nummer, in het artikel „De wezenlijke waarde van het Britse vorstenhuis”, moet koning Henry III de tijdgenoot van Llewelyn ap Gruffyd zijn.

Het heeft heus wel zin!

De belangrijkste vragen van het leven
worden beantwoord in de
Schriftelijke cursus van
Ambassador
College.

De bijbel is helemaal „bij” — *als* u tenminste zijn allesomvattende strekking begrijpt. Met de bijbel als uw leerboek, leidt de Schriftelijke Cursus van Ambassador College u stap voor stap door een systematische studie van deze best-seller aller tijden. De lessen hebben duizenden geholpen „bijbels geletterd” te worden. Hedendaagse tendensen en ’s mensen uiteindelijke doel werden daarbij *werkelijke* begrippen. Geef u vandaag nog op. De Schriftelijke Cursus van Ambassador College wordt als een gratis educatieve dienst gegeven. Zonder enige verplichting.

Geen kosten of verplichtingen!

Schrijf naar het eerste adres dat op de binnenomslag vermeld wordt.

VERZOEK OM LECTUUR/ADRESWIJZIGING

Kruis aan:

- Zend mij de volgende lectuur: _____
- Adreswijziging: _____
- Nieuwe abonnee:
Schrijf hieronder het nieuwe adres:

Naam _____

Straat _____

Postcode/plaats _____

Land _____

Knip uit en zend dit samen
met het adresstrookje
naar:

De Echte Waarheid
Postbus 333
3500 AH Utrecht
(Nederland)